

FORMY FINANCOVÁNÍ POŘÍZENÍ A PROVOZU DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ

Diplomová práce

Studijní program: N6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T085 – Podniková ekonomika

Autor práce: **Bc. Kateřina Drdová**

Vedoucí práce: doc. JUDr. Zbyněk Švarc, Ph.D.

THE FORMS OF FINANCING THE ACQUISITION AND OPERATION OF MEANS OF TRANSPORTATION

Diploma thesis

Study programme: N6208 – Economics and Management

Study branch: 6208T085 – Business Administration

Author: **Bc. Kateřina Drdová**

Supervisor: doc. JUDr. Zbyněk Švarc, Ph.D.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Kateřina Drdová**
Osobní číslo: **E12000065**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika**
Název tématu: **Formy financování pořízení a provozu dopravních prostředků**
Zadávací katedra: **Katedra mezinárodního obchodu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zdroje a formy financování podniku
2. Právní aspekty forem financování
3. Financování vozového parku
4. Leasing
5. Aplikace financování na konkrétní podnik

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **65 normostran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BOOBYER, Chris. Leasing and asset finance: the comprehensive guide for practitioners. 4th ed. London: Euromoney Books, 2004. ISBN 18-556-4985-3.

ČIŽINSKÁ, R. a P. MARINIČ. Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3158-2.

JANOUSEK, K. Automobil v podnikání: u právnické osoby, u fyzické osoby - podnikatele : vozidlo zaměstnavatele a zaměstnance : z hlediska daně z příjmů, daně z přidané hodnoty, daně silniční a účetnictví. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-668-6.

PULZ, J. Leasing v teorii a praxi: praktický průvodce. 1. vyd. Praha: Grada, 1993. ISBN 80-716-9021-X.

VALOUCH, P. Leasing v praxi: praktický průvodce. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4081-2.

Elektronická databáze článků ProQuest[online]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Vedoucí diplomové práce:

doc. JUDr. Zbyněk Švarc, Ph.D.

VŠE v Praze, ved. katedry KPEP, FMV

Konzultant diplomové práce:

Ing. Michal Kulhánek

člen dozorčí rady a personální ředitel S group holding, a.s.

Datum zadání diplomové práce:

31. října 2013

Termín odevzdání diplomové práce:

7. května 2014

doc. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

Ing. Jaroslav Demel
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2013

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Poděkování

Děkuji doc. JUDr. Zbyňku Švarcovi, Ph.D. za vedení mé diplomové práce a cenné rady. Poděkování patří též konzultantovi této práce Ing. Michalu Kulhánkovi za jeho vstřícnost, pomoc při zpracování práce a poskytnutí potřebných informací.

Další poděkování patří lidem, kteří se na vzniku práce podíleli svými zkušenostmi, zajišťováním dat potřebných k provedení praktické části či jazykovou kontrolou práce. Velké poděkování v neposlední řadě patří také celé mé rodině a partnerovi za podporu v průběhu mého studia.

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na porovnání forem financování vozového parku. Jejím předmětem je analýza finanční náročnosti jednotlivých forem financování a návrh optimálního způsobu pořízení a provozu osobních automobilů ve společnosti SYNER, s.r.o.

Teoretická část obsahuje obecný pohled na investice podniku, jednotlivé formy financování a vymezení jejich výhod a nevýhod. V následující části jsou specifikovány tři základní formy akvizice vozů. V praktické části je nejprve představena společnost a její vozový park. Dále je na modelovém příkladu vyčíslena finanční náročnost jednotlivých forem financování – úvěr, finanční leasing, full-service operativní leasing a financování pomocí vlastních zdrojů.

V poslední části je snahou z nashromážděných podkladů vyhodnotit a doporučit nejvhodnější způsob financování, který by vedl úspoře nákladů.

Klíčová slova:

druhy financování, leasing, finanční leasing, operativní leasing, úvěr, financování, kalkulace, investice, vozidlo, vozový park, výnosy, náklady, nájemce, klient, pronajímatel, leasingová společnost.

Annotation

The diploma thesis focuses on the comparison of the forms of car fleet financing. The subject of the thesis is the analysis of the financial demands of particular forms of financing and the proposal of the optimal method of acquisition and operation of cars at SYNER, s.r.o.

The theoretical part consists of the general view on the investment of the enterprise, particular forms of financing and the definition of their advantages and disadvantages. Three basic forms of acquisition of vehicles are specified in the following part of the thesis. In the practical part, the company and its car fleet are introduced. The financial demands of individual forms of financing (credit, financial leasing, full-service operational leasing and financing through its own resources) are quantified on a model example.

The last part is an attempt to evaluate the collected documents and recommend the most appropriate way of financing, which would result in cost savings.

Key Words

Types of financing, lease, financial lease, operative lease, loan, calculation, investment, car, car fleet, revenues, costs, renter, client, lessor, leasing company.

Obsah

Seznam zkratek.....	11
Seznam tabulek.....	12
Seznam obrázků.....	13
Úvod.....	14
1. Dlouhodobé financování investic.....	16
1.1 Zdroje dlouhodobého financování.....	18
1.2 Interní zdroje financování podnikových investic.....	20
1.2.1 Odpisy.....	21
1.2.2 Nerozdělený zisk.....	22
1.2.3 Dlouhodobé finanční rezervy.....	24
1.2.4 Zjevné a tiché samofinancování.....	27
1.2.5 Výhody a nevýhody samofinancování.....	27
1.3 Externí zdroje financování podnikových investic.....	27
1.3.1 Akciový kapitál.....	28
1.3.2 Podnikové obligace.....	31
1.3.3 Dlouhodobé úvěry.....	32
1.3.4 Leasing.....	34
1.3.5 Státní a nadnárodní finanční podpora podnikových investic.....	36
1.3.6 Ostatní externí zdroje.....	37
1.3.7 Výhody a nevýhody financování externími zdroji.....	37
2. Charakteristika možností financování vozového parku.....	39
2.1 Financování z vlastních zdrojů.....	39
2.1.1 Účetní a daňové aspekty.....	40
2.1.2 Smluvní rámec financování z vlastních zdrojů.....	42
2.2 Financování pomocí úvěru.....	43
2.2.1 Účetní a daňové aspekty.....	44
2.2.2 Smluvní zajištění úvěru.....	45
2.3 Financování pomocí leasingu.....	47
2.3.1 Operativní leasing.....	49
2.3.2 Finanční leasing.....	50

2.3.3	Účetní a daňové aspekty.....	51
2.3.4	Smuvní rámec leasingu	53
3.	Analýza různých forem financování vozového parku.....	57
3.1	O společnosti SYNER, s.r.o.....	57
3.2	Vozový park společnosti.....	59
3.3	Finanční náročnost pořízení osobních automobilů ve společnosti SYNER, s.r.o.	60
3.3.1	Ford Fiesta.....	63
3.3.2	Ford Focus.....	64
3.3.3	Škoda Fabia Combi	65
3.3.4	Škoda Octavia	66
3.3.5	Škoda Rapid	67
3.3.6	Škoda Roomster	68
3.3.7	Škoda Superb Combi.....	69
3.3.8	Škoda Yeti	70
3.3.9	WV Golf.....	71
3.3.10	VW Passat	72
3.3.11	VW Polo.....	73
3.3.12	VW Tiguan.....	74
3.4	Vyhodnocení výsledků	75
	Závěr	77
	Seznam použité literatury	80
	Seznam příloh	83

Seznam zkratk

a.s.	Akciová společnost
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
NOZ	Nový občanský zákoník
Sb.	Sbírka zákonů
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
TUL	Technická univerzita v Liberci
ZOK	Zákon o obchodních korporacích

Seznam tabulek

Tab. 1: Přehled typů vozů ve společnosti SYNER, s.r.o., a jejich četnost	60
Tab. 2: Reprezentativní vzorek vozů pro analýzu	61
Tab. 3: Financování vozu Ford Fiesta	63
Tab. 4: Financování vozu Ford Focus	64
Tab. 5: Financování vozu Škoda Fabia Combi.....	65
Tab. 6: Financování vozu Škoda Octavia.....	66
Tab. 7: Financování vozu Škoda Rapid.....	67
Tab. 8: Financování vozu Škoda Roomster.....	68
Tab. 9: Financování vozu Škoda Superb Combi	69
Tab. 10: Financování vozu Škoda Yeti	70
Tab. 11: Financování vozu VW Golf	71
Tab. 12: Financování vozu VW Passat.....	72
Tab. 13: Financování vozu VW Polo	73
Tab. 14: Financování vozu VW Tiguan	74
Tab. 15: Úspora oproti operativnímu leasingu za období 60 měsíců	75

Seznam obrázků

Obr. 1: Zlaté pravidlo financování	17
Obr. 2: Graf struktura úvěrů v české ekonomice.....	32
Obr. 3: Smluvní rámec financování z vlastních zdrojů	42
Obr. 4: Smluvní zajištění úvěru.....	46
Obr. 5: Smluvní rámec leasingu - finanční leasing	54
Obr. 6: Smluvní rámeccleasingu - operativní leasing	55
Obr. 7: Logo SYNER, s.r.o.	57

Úvod

V dnešní době, kdy v České republice proběhly dvě vlny hospodářské krize, patří optimalizace nákladů mezi více než aktuální téma, a společnosti, napříč českým i zahraničním trhem, jsou motivovány hledat cesty, jak efektivněji využívat dostupných zdrojů.

Jednou z významných investic, které mají podstatný finanční dopad na rozpočet společnosti, je vozový park, kterým společnosti disponují, ačkoliv se ve většině případů nejedná o core business. V současné společnosti je automobil nezbytným prostředkem k vykonání většiny ekonomických činností. Podniky jsou postaveny před nelehké rozhodnutí, jakým způsobem náklady na firemní flotilu ponížít a tím optimalizovat investice na tok peněžních prostředků.

Volba optimální formy financování vozového parku nemusí být pro manažery vždy zcela jednoznačná. Tato volba závisí na celé řadě okolností, například na samotné finanční situaci podniku a množství dostupných finančních prostředků nebo na jeho možnostech využití externích zdrojů financování. V případě, kdy společnost zvolí optimální formu financování vozového parku, zredukuje celkovou zátěž procesu správy těchto automobilových prostředků, která obvykle výrazně zatěžuje rozpočet společnosti. Lze konstatovat, že pořízení vozu za pomoci využití vlastních zdrojů nebývá, až na výjimky, příliš časté. Mezi nejčastější způsob financování patří leasing a úvěr. Každá z těchto forem pořízení s sebou nese určité výhody a nevýhody. Výběr způsobu financování se může významně lišit u malého podniku v porovnání se stabilní nadnárodní společností. V České republice je v posledních letech trendem preferovat full-service operativní leasing, ale je tato forma skutečně nejvýhodnější?

Cílem diplomové práce „Formy financování pořízení a provozu dopravních prostředků“ je na základě porovnání a posouzení výhodnosti jednotlivých forem financování firemní flotily navrhnout optimální způsob pořízení a provozu osobních automobilů ve společnosti SYNER, s.r.o.

Existuje mnoho hledisek, ze kterých lze výhodnost jednotlivých forem financování posuzovat, proto není volba optimálního způsobu zcela jednoznačná. Pro dosažení cíle této diplomové práce byla zvolena jako kritérium finanční náročnost pořízení a provozu dopravních prostředků bez ohledu na jiné aspekty, které jsou zmíněny v teoretické části této práce.

Práce je členěna do tří kapitol, které na sebe logicky navazují. V první, obecné kapitole, se diplomová práce soustředí na analýzu teoretických poznatků týkajících se jednotlivých forem dlouhodobého financování investic podniku. Vysvětluje pojmy nezbytné pro pochopení řešené problematiky a je výchozím podkladem pro vymezení oblasti řešení. Druhá kapitola specifikuje tři základní formy akvizice vozového parku v komerčním prostředí. Definuje oblasti pořízení vozidel z vlastních zdrojů, leasingu a pomocí úvěru. V úvodu třetí, praktické části, je představena společnost SYNER, s.r.o. a její vozový park. Vlastní porovnání tak vychází z reálných dat poskytnutých zmíněnou společností. Jako vzorek pro analýzu byly zvoleny typově nejčastější vozy, které společnost v současnosti využívá.

Výstupem analýzy je vyhodnocení získaných dat a návrh doporučení pro společnost SYNER, s.r.o. jakou formu financování zvolit.

1. Dlouhodobé financování investic

Financování je činnost podniku, která zahrnuje opatření kapitálu a jeho následné užití takovým způsobem, aby bylo dosaženo podnikových cílů. Financováním investic označujeme nejen kapitálové výdaje na prvotní pořízení investičního majetku, ale také výdaje na jeho rozšíření a obnovu. Investiční majetek podniku je potom definován jako ta část celkového majetku, která se v podniku vyskytuje po dobu delší než jeden rok a dochází k jejímu postupnému opotřebování a přeměně na peněžní příjmy. Tato přeměna obecně trvá déle, než jak je tomu u běžného majetku. Kvůli dlouhodobému charakteru investičního majetku bývá financování investic často označováno jako dlouhodobé financování.

Dlouhodobé financování se také rozděluje na:

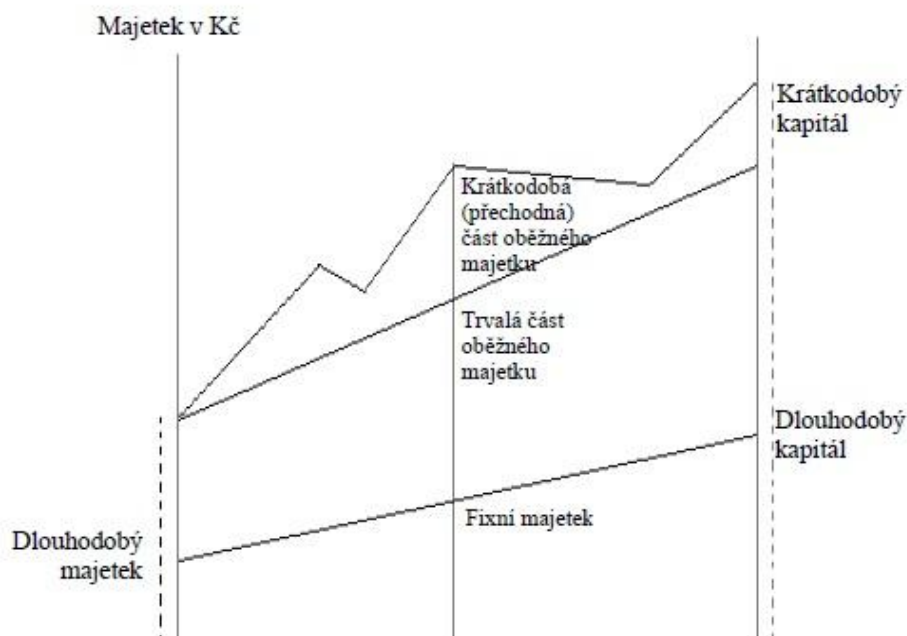
- a) střednědobé financování (v rozsahu 1 – 5 let),
- b) vlastní dlouhodobé financování (s životností nad 5 let).¹

„Cílem financování pořizování dlouhodobého majetku (investiční činnosti) je zabezpečit zdůvodněnou rozpočtovanou výši finančních zdrojů na efektivní investování s co nejnižšími náklady na obstarání kapitálu (finančních zdrojů) a nenarušit finanční riziko podniku. Financování investic by přitom mělo vycházet ze zásady, že dlouhodobý majetek je třeba krýt dlouhodobými zdroji, jinak by se mohl podnik dostat do finanční tísně.“²

¹ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 288. ISBN 978-80-86929-71-2.

² ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 81. ISBN 978-80-247-3158-2.

Tato zásada je obecně označována jako „zlaté bilanční pravidlo financování“ a lze jej graficky znázornit takto:

Obr. 1: Zlaté pravidlo financování

Zdroj: VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování, s. 288.

ISBN 978-80-86929-71-2. Vlastní zpracování.

Přeměna dlouhodobého majetku na peníze přesahuje splatnost krátkodobých zdrojů. Pokud by tedy podnik financoval dlouhodobý majetek pomocí krátkodobých zdrojů (např. krátkodobý úvěr), byl by nucen za dobu životnosti majetku opakovaně žádat o nové úvěry. To by mohlo vést k finančním obtížím podniku při zajišťování splatnosti krátkodobých závazků.

Stejně tak je pro podnik nevýhodné financovat krátkodobý majetek dlouhodobými zdroji. Důvodem je cena dlouhodobého kapitálu (vlastního i cizího), která je z pravidla vyšší než

cena kapitálu krátkodobého. Nehrozí-li finanční obtíže, je výhodnější používat kapitál krátkodobý.³

1.1 Zdroje dlouhodobého financování

Pro zajištění rozvoje podniku je nutné zabezpečit potřebné zdroje financování, tzv. finanční zdroje. Ve finančním řízení bývá vedle pojmu finanční zdroj často používán pojem kapitál. Tyto dva pojmy jsou většinou považovány za identické a vzájemně se zaměňují. Občas se setkáme s rozdílnou definicí těchto dvou pojmů. Podnikovým kapitálem můžeme rozumět souhrn všech peněz, které jsou k danému okamžiku vázané v celkovém majetku podniku. Jedná se tedy o stavovou veličinu a zobrazujeme ji v rozvaze na straně pasiv. Finanční zdroje mohou vyjadřovat zdroje obnovy a přírůstku kapitálu. V tom případě je označujeme jako veličinu obrátovou, kterou zachytíme ve výkazu o peněžních tocích (cash flow). Dalším rozdílem je to, že do finančních zdrojů zahrnujeme některé zdroje (např. odpisy, leasing), které v pasivech nejsou bezprostředně či vůbec zachyceny.

Finanční zdroje lze klasifikovat z různých hledisek:

- a) Z hlediska vlastnictví dělíme finanční zdroje na vlastní a cizí.

Vlastní zdroje:

- akciový kapitál,
- počáteční vklady vlastníků (společníků),
- odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
- zisk (hospodářský výsledek) vytvořený ve firmě, který je použit k financování jejího rozvoje,
- rezervní fondy,
- ostatní vlastní zdroje (kapitálové fondy).

³ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 289. ISBN 978-80-86929-71-2.

Cizí zdroje:

- rezervy,
- dlouhodobé závazky, emitované dluhopisy a dlouhodobé směnky,
- krátkodobé závazky,
- bankovní úvěry a výpomoci,
- ostatní pasiva – přechodné účty pasiv⁴.

b) Podle zdroje financování rozlišujeme zdroje interní a externí. Interní zdroje získává podnik na základě své vnitřní činnosti. Za externí zdroje jsou považovány všechny zdroje získané jiným způsobem než vlastní činností.

Interní zdroje:

- odpisy,
- nerozdělený (zadržovaný) zisk,
- dlouhodobé finanční rezervy (rezervní fondy, rezervy).

Externí zdroje:

- kmenové akcie,
- prioritní aj. akcie,
- obligace,
- dlouhodobé úvěry finančních institucí,
- dlouhodobé úvěry dodavatelské,
- finanční leasing,
- finanční podpora státu či jiných institucí,
- ostatní externí zdroje (různé druhy finančních inovací, rizikový kapitál).

⁴ WAWROSZ, P. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1.vyd. Ostrava: Sagit, s. 15. ISBN 80-720-8106-3.

- c) Podle doby financování se zdroje financování člení na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé zdroje jsou splatné do 1 roku, zdroje s vyšší splatností označujeme jako dlouhodobé.

Často dochází k zaměňování pojmů vlastní zdroje dlouhodobého financování podniku s interními zdroji. Toto ztotožňování není správné. Obdobně tak nesmíme cizí zdroje financování zaměňovat s externími. Interními zdroji dlouhodobého financování rozumíme zdroje, které vznikají na základě vnitřní činnosti podniku. Vlastní zdroje jsou obsáhlejším pojmem, řadíme mezi ně interní zdroje a část zdrojů externích. Konkrétně tu, která má charakter vkladů vlastníků (např. kmenové akcie). Oproti tomu cizí zdroje jsou užším pojmem než zdroje externí. Cizí zdroje obsahují veškeré externí zdroje snížené o vklady vlastníků.⁵

Různé zdroje literatury pracují s různým rozdělením zdrojů dlouhodobého financování. Názor jednotlivých autorů na toto téma není zcela jednotný a nelze tedy říci, které pojetí je výstižnější či přesnější. Ve své práci budu dále používat rozdělení zdrojů dlouhodobého financování na interní a externí.

1.2 Interní zdroje financování podnikových investic

Financování pomocí interních zdrojů se nazývá samofinancování a je základním zdrojem financování podnikových investic. Obecně má samofinancování vyšší podíl na financování dlouhodobého majetku než na financování majetku oběžného. Důvodem je větší riziko, které financování fixního majetku přináší spolu s dlouhou dobou obratu. Mezi interní zdroje financování řadíme odpisy, nerozdělený (zadržovaný) zisk a dlouhodobé finanční rezervy.

⁵ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 289. ISBN 978-80-86929-71-2.

1.2.1 Odpisy

Dlouhodobý hmotný majetek (dále jen „DHM“) a dlouhodobý nehmotný majetek (dále jen „DNM“) funguje v podniku několik let. Musí být proto zahrnován do provozních nákladů postupně, v jednotlivých letech životnosti. Jako nástroj k postupnému rozvrhování pořizovací ceny dlouhodobého majetku do nákladů na činnost podniku po dobu jeho životnosti slouží odpisy. Odpisy představují část ceny DHM a DNM, jenž je v průběhu jeho životnosti systematicky přenášena do provozních nákladů podniku, které odpovídají určitému období. Jsou součástí nákladů výsledovky podniku. Odpisy jsou významným zdrojem interního financování, jejich hlavním znakem je vysoká míra stability. Přednostně jsou určeny k financování obnovy dlouhodobého majetku, pro tyto účely je odpisů zapotřebí až na konci životnosti zařízení, do té doby s nimi může vedení podniku volně nakládat a využít je například k financování krátkodobých provozních potřeb.⁶

Oprávky k DHM a DNM představují kumulovaný souhrn provedených odpisů k určitému okamžiku a jsou součástí rozvahy podniku. Zůstatková cena majetku vznikne odečtením opravek od pořizovací ceny. Za předpokladu, že jsou prováděné odpisy reálným vyjádřením fyzického a morálního opotřebení majetku, můžeme porovnáním opravek s pořizovací cenou (oprávky dělíme pořizovací cenou) přibližně vyjádřit stupeň opotřebení majetku.

Další význam odpisů pro finanční hospodaření podniku:

1. Odpisy jsou součástí provozních nákladů, mají tedy vliv na výši vykazovaného výsledku hospodaření, potažmo i na základ daně ze zisku a rentabilitu podnikání.
2. Dokud nedojde k obnově dlouhodobého majetku, jsou odpisy volným finančním zdrojem, použitelným k jakémukoliv účelu. Ačkoliv jsou odpisy součástí provozních nákladů, nejsou peněžním výdajem a nepředstavují tedy odliv

⁶ ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 87. ISBN 978-80-247-3158-2.

peněžních prostředků podniku. Peněžní výdaj byl uskutečněn jednorázově při pořízení, eventuálně při obnově dlouhodobého majetku.

Hodnota odpisů je přenášena do ceny produkce (výrobků, služeb) a vrací se podniku zpět inkasem tržeb. Spolu se ziskem obvykle tvoří rozhodující zdroj financování investic.⁷

1.2.2 Nerozdělený zisk

Zisk je kladný rozdíl mezi výnosy a náklady podniku. V rozvaze jej najdeme na straně pasiv jako součást vlastního kapitálu (spolu se základním kapitálem, emisním ážiem a fondy ze zisku). Podíl zisku na celkovém kapitálu podniku nebývá vysoký, na rozdíl od jeho podílu na financování investic. Nerozdělený zisk je druhý kvantitativně nejvýznamnější zdroj interního financování. Často bývá označován jako „zadržovaný zisk a představuje část výsledku hospodaření podniku po zdanění, která není použita na výplatu dividend či fondů ze zisku. Výše nerozděleného zisku za určité období závisí na velikosti výsledku hospodaření za toto období, sazbě daně z příjmu, výši přidělu do rezervního fondu a jiných podnikových fondů tvořených ze zisku. Dále závisí také na výši vyplácených tantiém členům představenstva a dozorčí rady a dividendové politice podniku.

⁷ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 344. ISBN 978-80-86929-71-2.

Zjednodušené schéma tvorby nerozděleného zisku v akciové společnosti:

Zisk běžného roku před zdaněním

- Daň ze zisku
- Příděl rezervnímu fondu ze zisku (pokud je uvedeno ve stanovách)
- Příděly ev. jiným fondům ze zisku podle stanov a.s. (sociální fond)
- Úhrada tantiém (odměny členům představenstva, dozorčí rady)
- Výplata dividend, podílů na zisku
- Ostatní použití zisku (úhrada ztrát z minulých let, navýšení zákl. kapitálu)

.....
= Nerozdělený zisk běžného roku

+ Nerozdělený zisk z minulých let (počátkem roku)

.....
= Nerozdělený zisk koncem roku⁸

O rozdělení zisku v akciové společnosti rozhoduje valná hromada, která je nejvyšším orgánem akciové společnosti. Zákon č. 90/2012 Sb. říká, že valná hromada se musí konat nejméně jednou za účetní období, stanovy mohou určit jinak. Oprávnění svolat valnou hromadu má představenstvo, popřípadě jeho člen, pokud se představenstvo na jejím svolání bez zbytečného odkladu neusneslo a dle zákona měla být svolána.

Podmínkou výplácení podílů na zisku je skutečnost, že celkový vlastní kapitál není nižší než základní kapitál společnosti zvýšený o povinný rezervní fond (povinný pouze je-li tak uvedeno ve stanovách) a dále, že objem vyplácených podílů na zisku není vyšší než výsledek hospodaření účetního období, který musí být:

1. snížen o povinný příděl do rezervního a ostatních fondů, neuhrazené ztráty z minulých let a neodepsanou část zřizovacích výdajů,

⁸ HRDÝ, M., M. KRECHOVSKÁ. *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, s. 40. ISBN 978-80-7357-492-5.

2. navýšen o nerozdělený zisk z minulých let a statutární a ostatní (dobrovolné) fondy ze zisku.

Další možností využití nerozděleného zisku je zvyšování základního kapitálu společnosti. Akciová společnost provede zvýšení prostřednictvím vydání nových akcií a jejich bezplatným rozdělením mezi akcionáře, nebo zvýšením jmenovitých hodnot dosavadních akcií.

Poslední možností je reinvestování do podnikání. Podmínkou je existence dostatečně zajímavých investičních příležitostí, aby byl tento ušlý výnos v budoucnosti vlastníkům vynahrazen růstem zisku a došlo ke zhodnocení jejich majetku.⁹

1.2.3 Dlouhodobé finanční rezervy

Finanční rezerva znamená odložení jistých prostředků, především v likvidní podobě, na nepříznivé časy. Do finančních rezerv řadíme rezervní fondy, které jsou součástí vlastního kapitálu podniku a rezervy, jejichž tvorba je zahrnována do nákladů. Rezervní fondy jsou brány jako všeobecně použitelné rezervy, na rozdíl od rezerv, jejichž účel možného použití je užší.

Rezervní fondy

Akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným musely do 31. 12. 2013 pravidelně převádět část čistého zisku do rezervního fondu a to alespoň v minimální výši stanovené Obchodním zákoníkem. Takto nashromážděné prostředky měly sloužit pro krytí případných ztrát v budoucích letech. V případě, že nebylo zapotřebí jejich užití na předem určené potřeby, mohly být do určité míry použity jako dočasný interní zdroj financování. Společnosti obvykle tvořily dva druhy rezervních fondů: povinné a dobrovolné.

⁹ ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 84-6. ISBN 978-80-247-3158-2.

Od 1. 1. 2014 vstoupil v účinnost nový zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), jenž nahrazuje úpravu práva obchodních společností a družstev (nyní společně nazývaných obchodní korporace). Až na několik zvláštních případů ZOK neukládá akciovým společnostem ani společnostem s ručením omezeným povinnost tvořit zákonný rezervní fond. Každá společnost se tedy může rozhodnout, zda bude rezervní fond tvořit a v jaké výši, či se rozhodne rezervní fond úplně zrušit. Zdroje z fondu mohou být použity na jiné účely, než pro které byl původně tvořen, nebo mohou být rozděleny mezi členy obchodní korporace. Při rozpuštění části rezervního fondu tvořeného ze zisku po zdanění podléhá výplata srážkové dani ve výši 15 %.¹⁰

Rezervy

Vedle rezervních fondů hovoříme také o rezervách. Podle vztahu k dani z příjmů rozlišujeme rezervy daňové (zákonné) a nedaňové (ostatní). Daňové rezervy mohou být zahrnovány do nákladů jako uznatelný náklad a jejich výše a použití je stanoveno zákonem č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

Na základě tohoto zákona je možné tvořit následující rezervy:

- bankovní rezervy a opravné položky – tvoří banky (§ 5),
- rezervy v pojišťovnictví – tvoří pojišťovny (§ 6),
- rezervy na opravy hmotného majetku – tvoří podnikatelské subjekty (§ 7),
- rezervy na pěstební činnost – (§ 9),

¹⁰ Nejvýznamnější změny u daně z příjmů právnických osob od 1. 1. 2015. In: *Finanční správa* [online]. 2014-12-16 [vid. 2015-01-23]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2014/nejvyznamnejsi-zmeny-u-pravnickyh-osob-od-1-1-2015-5538>

- ostatní rezervy – odbahnění rybníka, sanace pozemků dotčených těžbou, vypořádání důlních škod atd. (§ 10).¹¹

Daňové rezervy ovlivňují základ daně z příjmů. V případě tvorby rezervy jej snižují, při rozpuštění rezervy jej zvyšují. Na rozdíl od daňových rezerv nemají nedaňové rezervy vliv na výši základu daně z příjmů. Jsou tvořeny na základě rozhodnutí podniku v souladu s jeho vnitřní směrnici. Podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění, lze tvořit tyto ostatní rezervy:

- rezervy na rizika a ztráty,
- rezervy na daň z příjmů,
- rezervy na důchody a podobné závazky,
- rezerva na restrukturalizaci¹².

Rezervy jsou účelovým finančním zdrojem, který slouží na krytí určitých výdajů. Na rozdíl od rezervního fondu nemohou být použity v souvislosti s pořízením hmotného a nehmotného majetku, nejsou tedy samy o sobě možným zdrojem financování investic. Rezervy však mají vliv na vykazovaný, potažmo i nerozdělený zisk, který je významným interním zdrojem financování.

¹¹ Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů ze dne 20. 11. 1992 ve znění platném k datu 25. 1. 2015

¹² BULLA, M. Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky. In: *Účetní kavárna* [online]. 2007 [vid. 2015-01-25]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2350v3107-uctova-trida-4-kapitalove-ucty-a-dlouhodobé-zavazky/>

1.2.4 Zjevné a tiché samofinancování

Samofinancování neboli financování podnikových investic pomocí interních zdrojů lze rozdělit na zjevné (otevřené) a tiché (skryté). Pokud podnik provádí samofinancování pomocí použití vykazovaného zisku, případně jeho převedením do příštího období nebo tvorbou otevřených rezervních fondů, jedná se o otevřené samofinancování. Je-li samofinancování uskutečňováno vytvářením skrytých rezerv, které nejsou v bilanci podniku zjevné, hovoříme o tichém samofinancování.

1.2.5 Výhody a nevýhody samofinancování

Pro management podniku je hlavní výhodou fakt, že samofinancování nezvyšuje počet akcionářů či věřitelů a také, že nedochází ke vzniku dalších nákladů (např. na emisi cenných papírů). Zvyšováním vlastního kapitálu pomocí financování interními zdroji (nerozděleným ziskem a rezervními fondy) dochází ke snížení rizika zadlužení a vzniku nákladů finanční tísně. Samofinancování je ideální alternativou financování vysoce rizikových investic, na které jsou externí zdroje jen obtížně získatelné. Při porovnání financování pomocí nerozděleného zisku s financováním úvěrem či obligacemi je zřejmá nevýhoda samofinancování. Je dražším a méně stabilním zdrojem.¹³

1.3 Externí zdroje financování podnikových investic

Externí zdroje představují co do objemu zpravidla menší část finančních zdrojů, které se používají k financování dlouhodobého majetku, jsou však mnohem více různorodé a to díky rozvoji a inovacím na kapitálových trzích. Externích forem dlouhodobého financování lze využít v případě, že podnik potřebuje realizovat investice ve vyšším objemu, než je interní tvorba vlastních zdrojů.

¹³ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 362- 4. ISBN 978-80-86929-71-2.

1.3.1 Akciový kapitál

Akciový kapitál je jedním z nejvýznamnějších zdrojů financování DHM i DNM. K jeho vzniku dochází upisováním různých druhů akcií v následujících případech:

- při zakládání akciové společnosti,
- při rozšiřování akciové společnosti,
- při finanční restrukturalizaci (např. nahrazování obligací akciemi).

V prvních dvou případech (při zakládání a rozšiřování akciové společnosti) vzniká nový kapitál, při finanční restrukturalizaci dochází ke změně struktury kapitálu. Například při nahrazování obligací akciemi dochází k nahrazování cizího kapitálu základním kapitálem. Minimální výše základního kapitálu jsou 2 miliony korun, dle nového občanského zákoníku (dále jen „NOZ“) je možné vyjádřit základní kapitál v eurech, pokud společnost bude vést účetnictví v eurech.

Pro potřeby zajištění zdrojů na financování investic podniku jsou využitelné pouze první dva případy upisování akcií. Upsaný vlastní kapitál se na celkovém vlastním kapitálu podílí různě. Obvykle však u prosperujících a déle fungujících podniků bývá jeho podíl na celkovém vlastním kapitálu menší.¹⁴

Akcie obecně jsou cenným papírem, k němuž se váží práva akcionáře podílet se na řízení akciové společnosti (formou hlasování na valné hromadě), zisku (formou dividend) a na likvidačním zůstatku při zániku akciové společnosti.

¹⁴ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 371. ISBN 978-80-86929-71-2.

Kmenové akcie

Pro kmenové akcie je charakteristický jejich pohyblivý výnos, není zaručena výše výplaty dividend a někdy nemusí být dividendy vyplaceny vůbec. Před uspokojením požadavků majitelů kmenových akcií na výnosy akciové společnosti má přednost uspokojení požadavků státu (daně), dlužníků (splátky obligací, úvěrů) a majitelů prioritních akcií. Kmenové akcie nejsou splatné, jsou tedy trvalou permanentní formou externího financování.¹⁵

Financování pomocí kmenových akcií má řadu výhod. V porovnání s financováním pomocí prioritních akcií či dluhů je méně riskantní. Na úhradu dividend totiž neexistují pevné závazky a společnost má tedy větší flexibilitu ve finančních plánech, než kdyby volila financování pomocí cenných papírů s pevným výnosem. Společnostem, které mají úroveň dluhů nad optimální hodnotou, může financování kmenovými akciemi snížit průměrné náklady kapitálu. Další výhodou financování kmenovými akciemi je skutečnost, že jsou snáze prodejné než prioritní akcie a obligace a to z důvodu obvyklé vyšší výnosnosti.

Nevýhody financování prostřednictvím kmenových akcií je nemožnost odpočtu dividend pro účely zdanění (na rozdíl od úroků z úvěrů a obligací), což opět zvyšuje náklady na kmenový kapitál. Dále jsou náklady zvyšovány v souvislosti s emisí, konkrétně veřejným upisováním akcií, které je relativně nákladné. Další nevýhodou z hlediska managementu podniku při emisi kmenových akcií je rozšiřování hlasovacího práva na další akcionáře a zvyšující se kontrola managementu. Emise kmenových akcií je administrativně náročný proces s dobou přípravy obvykle mezi 6 – 9 měsíci.¹⁶

¹⁵ ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 95. ISBN 978-80-247-3158-2.

¹⁶ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 375. ISBN 978-80-86929-71-2.

Prioritní akcie

Prioritní akcie mají přednost (prioritu) před kmenovými akciemi při výplatě dividend (nikoliv ale co do výše dividend), ev. při pořadí na likvidačním výnosu společnosti. Odtud je tedy odvozen jejich název. Prioritní akcie mají povahu dlouhodobého zdroje a většinou jsou zahrnovány do vlastního kapitálu podniku. Stejně jako tomu bylo u kmenových akcií, ani prioritní akcie nejsou obvykle splatné. Při eventuální likvidaci podniku jsou před nároky majitelů prioritních akcií uspokojovány nároky věřitelů. Dividendy z prioritních akcií nesnižují daňový základ.

Při porovnání prioritních akcií s dluhy lze nalézt několik společných rysů. Majitelé prioritních akcií nemají zpravidla hlasovací právo, nepodílí se tedy na řízení společnosti. Stejně jako většina obligací mají prioritní akcie pevný výnos, jelikož jsou jejich dividendy obvykle pevně stanoveny a jsou nezávislé na dosaženém výsledku hospodaření. V ČR je však vydávání akcií s právem na určitý výnos, nezávisle na hospodářských výsledcích podniku, zakázáno. Podíl prioritních akcií na základním kapitálu je obvykle omezen zákonem, nebo stanovami společnosti a nesmí být vyšší než podíl kmenových akcií. V ČR je to maximálně 90 % základního kapitálu.¹⁷

Mezi výhody financování pomocí prioritních akcií patří především relativní stabilita jejich dividend při růstu zisku. Dále také při růstu kapitálu nedochází k omezení vlivu majitelů kmenových akcií. U prioritních akcií jsou nižší nároky na výši dividend než u kmenových akcií a je zde také možnost kumulace dividend. Pokud nedojde k uskutečnění výplaty dividend z prioritních akcií, jsou důsledky méně závažné než při nesplácení úroků z dlouhodobých dluhů.

Hlavní nevýhodou prioritního kapitálu je jeho cena. Vyplacené dividendy z prioritních akcií nejsou daňovým nákladem, a tento druh kapitálu je tedy dražší než dluh. Dále je pro

¹⁷ Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, §279, ze dne 25. 1. 2012 ve znění platném k datu 30. 1. 2015

emitenta prioritních akcií nevýhodou, že při poklesu zisku musí uhradit dohodnutou relativní stabilní dividendu.¹⁸

1.3.2 Podnikové obligace

Firmy často pro financování svých investic používají dlouhodobé dluhy. Jsou to návratné finanční zdroje se splatností delší než jeden rok a řadíme mezi ně také podnikové obligace. Obligace neboli dluhopisy jsou velmi rozšířený druh cenných papírů. Podle NOZ je cenným papírem listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést.¹⁹ Emitent dluhopisu (podnik) je dlužník, zatímco držitel dluhopisu (investor) je věřitelem. Dluhopisy jsou většinou vydávány za účelem získání dlouhodobých finančních prostředků a jsou obchodovatelné na sekundárních trzích cenných papírů. Emitent je povinen splatit nominální hodnotu obligace a v dohodnutých termínech také úrok. Držitel dluhopisu nemá (až na výjimky) hlasovací právo a není spoluvlastníkem emitující společnosti, nepodílí se na rozhodování.

Splácené úroky z dluhopisů jsou daňově uznatelnými náklady a snižují tak základ daně. Podnik, podobně jako u většiny úroků z úvěru, získává úrokový daňový štít, který představuje daňovou úsporu. Podíl obligací na dluhovém financování investic českých společností je oproti úvěrům od finančních institucí malý.²⁰

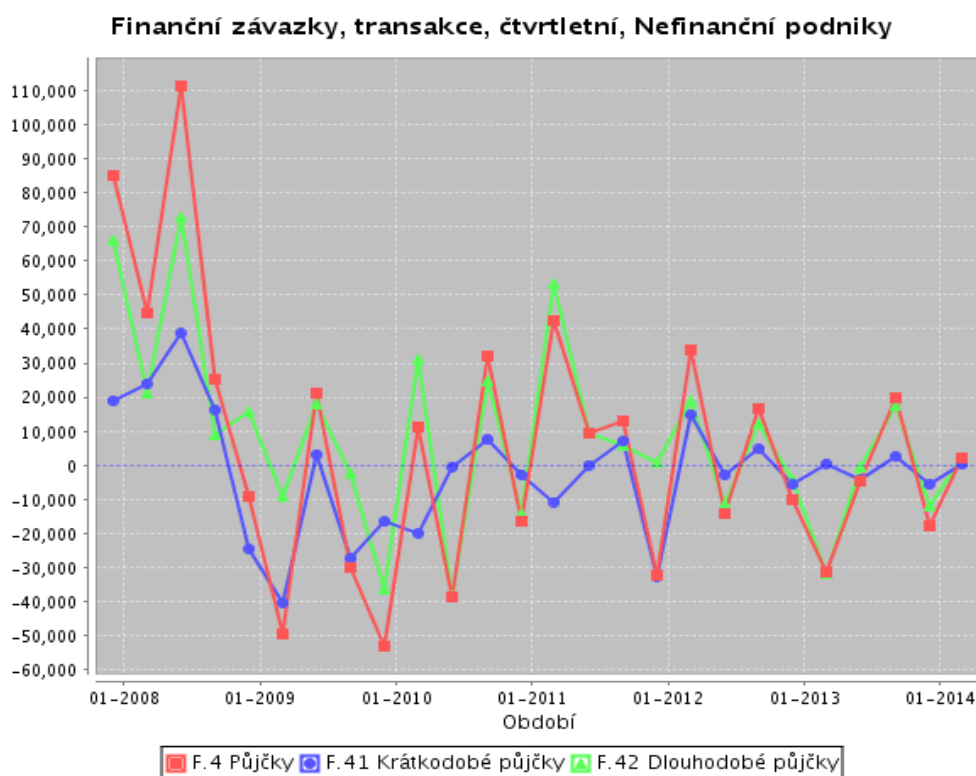
¹⁸ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 376-7. ISBN 978-80-86929-71-2.

¹⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, §506, ze dne 3. 2. 2012 ve znění platném k datu 30. 1. 2015

²⁰ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 387. ISBN 978-80-86929-71-2.

1.3.3 Dlouhodobé úvěry

Další formou financování jsou úvěry. Střednědobé a dlouhodobé úvěry jsou jednou z nejběžnějších forem návratného financování investic českých podniků. Úvěry s lhůtou splatnosti 1 až 5 let jsou považovány za střednědobé, úvěry s delší splatností za dlouhodobé. Dále budeme považovat všechny úvěry s lhůtou splatnosti delší než 1 rok za dlouhodobé.

Obr. 2: Graf struktura úvěrů v české ekonomice

Zdroj: ČNB

Z grafu ČNB je patrné, že například využití dlouhodobých půjček kulminovalo v roce 2008, což souvisí s vyvrcholením investic v České republice. Ve stejném období bylo na vrcholu i využití krátkodobých půjček.

Dle právní úpravy (§ 2395 a násl. NOZ) se smlouvou o úvěru úvěrující zavazuje poskytnout úvěrovanému na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Z ekonomického hlediska rozlišujeme dvě podoby dlouhodobých úvěrů v podniku:

1. dodavatelský úvěr, který je poskytován dodavatelem odběrateli v podobě dodávek některých druhů fixního majetku,
2. bankovní (finanční) úvěr, který je poskytován bankami, pojišťovacími společnostmi či penzijními fondy ve formě peněz.

Do dlouhodobých úvěrů jsou zahrnovány také dlouhodobě přijaté zálohy od odběratelů a vydané dlouhodobé směnky.

Dodavatelský úvěr

Dodavatelský úvěr je považován za nástroj konkurenčního boje a je součástí obchodní politiky dodavatele. Z právního hlediska v podstatě není úvěrem, neboť neodpovídá vymezení zákona, jedná se pouze o termín používaný praxí. Tento typ úvěru bývá často poskytován dodavateli strojů a technologických zařízení, kteří dodají zboží odběrateli a ten jej postupně splácí (event. najednou) včetně úroků. Úrok bývá zpravidla vyšší než u bankovních úvěrů. Dodavatelské úvěry jsou také často nástrojem používaným při zajišťování exportních zakázek. Jsou častější než emitované podnikové obligace, ale ne tak časté jako bankovní dlouhodobé úvěry.²¹

²¹ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 396-9. ISBN 978-80-86929-71-2.

Bankovní úvěr

Bankovní úvěr získávají podniky nejčastěji v podobě:

- a) termínovaných půjček,
- b) hypotečního úvěru.

Termínované půjčky jsou obvykle označovány jako investiční úvěry, neboť jsou většinou poskytovány na rozšiřování DHM. Mohou být poskytovány také na trvalé rozšíření oběžného majetku (např. zásob), na pořízení DNM (např. nákup licencí), nebo na nákup dlouhodobých cenných papírů atd.

Hypoteční úvěr je úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitosti. Podnik jej obdrží oproti zástavě pozemkového či bytového majetku. Hypoteční úvěr je refinancován emisí hypotečních zástavních listů. Tyto listy emitují pouze banky, které k tomu mají oprávnění a ručí za ně především svým vlastním jměním. Proces získávání hypotečních úvěrů je pro podnik delší a složitější než u jiných druhů dlouhodobých úvěrů. Důvodem je nutnost prokazování vlastnictví nemovitosti, její kvality, odhad ceny a také nutnost záznamu zástavního práva v pozemkových knihách. V ČR nejsou hypoteční úvěry k financování dlouhodobého majetku podniky téměř vůbec využívány.²²

1.3.4 Leasing

Leasing je fenomén, který se v praxi objevil již před 2000 lety. Do Evropy se ve své současné podobě rozšířil ze Spojených států před přibližně 50 lety a od té doby jeho důležitost celosvětově roste. Od svého uvedení do Velké Británie v roce 1960 leasing

²² VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 398. ISBN 978-80-86929-71-2.

hluboce zakořenil a podíl investic financovaných právě touto formou financování má rostoucí tendence i v ostatních částech Evropy.²³

Pojem leasing označuje právní vztah mezi třemi stranami – dodavatelem, pronajímatelem a nájemcem (uživatelé pronajímaného předmětu). Pro nájemce je leasing externím zdrojem financování jeho investičních potřeb. Leasing lze členit různými způsoby např. na:

1. Přímý a nepřímý leasing

Pokud pronajímatel nakoupí od dodavatele DHM (stane se vlastníkem) a poskytne jej za úplatu na určitou dobu k užívání nájemci (stane se uživatelem), označujeme tento leasing za nepřímý. Je-li výrobce DHM zároveň pronajímatelem, hovoříme o přímém leasingu.

2. Operativní (provozní) a finanční (kapitálový)

Operativním leasingem se z ekonomického pohledu rozumí krátkodobý pronájem, kde doba pronájmu je kratší než ekonomická životnost pronajímaného majetku. Nájemce je obecně povinen vrátit najatý předmět, smuvní volnost však nevylučuje jeho následnou koupi. Pronajímatel zajišťuje údržbu, servis a nese veškerá rizika.

Finanční leasing je dlouhodobý pronájem, při kterém pronajímatel převádí na nájemce veškerá rizika, ale i prospěch pramenící z vlastnictví tohoto předmětu. Po uplynutí doby nájmu přechází zpravidla vlastnické právo na nájemce. Servis, opravy a údržbu předmětu zajišťuje nájemce.^{24,25}

²³ BOOBYER, Edited by Chris. *Leasing and asset finance: the comprehensive guide for practitioners*. 4th ed. London: Euromoney Books, 2004. ISBN 18-556-4985-3.

²⁴ ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 90. ISBN 978-80-247-3158-2.

²⁵ Leasing bude podrobněji charakterizován v následující kapitole.

1.3.5 Státní a nadnárodní finanční podpora podnikových investic

Státy a nadnárodní uskupení se ve vyspělých tržních ekonomikách tradičně angažují v rozvoji podnikání. Je tomu tak především proto, že efektivní investice podniků podporují zajištění dlouhodobého ekonomického růstu. Dalším cílem podpory může být řešení rozvoje některých regionů země, rozvoj vzdělání a zaměstnanosti a posílení konkurenceschopnosti.²⁶

V České republice je investiční finanční podpora realizována zejména ze zdrojů Evropské unie, ale i z prostředků státního rozpočtu v kombinaci se soukromými zdroji. Rozlišujeme dvě skupiny forem finanční investiční podpory:

1. přímé investiční podpory,
2. nepřímé investiční podpory.

Pomocí přímé podpory podnikání dochází ke zvyšování finančních zdrojů podniku na investice. Do přímé podpory patří cenově zvýhodněné záruky za bankovní úvěry, úvěry se sníženou úrokovou sazbou a finanční příspěvky, dotace orientované na rozvoj znalostní ekonomiky a podporu poradenských, informačních a vzdělávacích služeb či exportní úvěry a pojištění exportních rizik.

Prostřednictvím legislativní úpravy podnikání a formou informačních služeb pro podnikatele je uskutečňována nepřímá podpora podnikových investic. Legislativní úprava může zahrnovat např. zkrácení doby odepisování majetku či snižování sazeb daně z příjmů. Tento druh podpor snižuje výdaje podniku a zmírňuje jeho finanční riziko.²⁷

²⁶ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 403. ISBN 978-80-86929-71-2.

²⁷ ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, s. 99. ISBN 978-80-247-3158-2.

1.3.6 Ostatní externí zdroje

Rizikový (rozvojový) kapitál

Rizikový kapitál je zvláštním zdrojem financování rozvoje podniku, vyskytuje se zpravidla u začínajících malých a středních firem s nedostatkem interních zdrojů a obtížným přístupem na kapitálový trh. Rizikový kapitál je profesionálně sdružený kapitál, který je vkládán prostřednictvím rizikového fondu do základního kapitálu zpravidla veřejně neobchodovatelných firem. Tento kapitál představuje finanční prostředky sloužící k investování do inovativních a rozvojových projektů s vysokým rizikem. Většinou jsou fondy rizikového kapitálu vybírána odvětví a podniky, kterým se konzervativní investoři vyhýbají, neboť neumí odhadnout jejich rizika nebo jsou pro ně rizika příliš vysoká.²⁸

1.3.7 Výhody a nevýhody financování externími zdroji

Externí zdroje financování jsou velice různorodé a jejich výhody a nevýhody nelze souhrnně vyjádřit. Předností kmenových akcií je skutečnost, že nevyžadují na rozdíl od úvěrů a obligací pevné úhrady plateb majitelům akcií a nezvyšují tedy finanční riziko podniku. Jejich hlavní nevýhodou je především skutečnost, že mají vyšší náklady na získání kapitálu, neboť jsou pro investory riskantnější a dividendy musí být hrazeny ze zisku po zdanění. Výhodou prioritních akcií z hlediska financování je hlavně to, že zajišťují růst kapitálu z pravidla bez omezení vlivu majitelů kmenových akcií. Nevýhodou je nutnost hradit dividendy ze zisku po zdanění. Výhoda financování pomocí obligací spočívá v tom, že úrok z obligací je na kapitálovém trhu nižší než náklady akciového kapitálu, je daňově uznatelný náklad a při růstu zisku nezvyšuje úrokový náklad. Mezi nevýhody patří růst finančního rizika, pevné splátky úroku při poklesu zisku, emisní náklady a různé omezující podmínky kladené věřiteli. Rozdíl mezi dlouhodobými úvěry a zdroji získanými emisí obligací je ten, že věžitelem je pouze jedna instituce, nevyžadují

²⁸ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 377. ISBN 978-80-86929-71-2.

povolení a registraci státními orgány a nepojí se s nimi emisní náklady. Úroky z úvěru bývají obecně vyšší než úroky z obligací neboť věřitel nese vyšší individuální riziko.

Není možné jednoduše říci kdy, jak a proč který zdroj financování použít. Některé výhody a nevýhody nelze ani ekonomicky vyčíslit, jako například vliv nových akcionářů při emisi akciového kapitálu.²⁹

²⁹VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 409-11. ISBN 978-80-86929-71-2.

2. Charakteristika možností financování vozového parku

V předchozí kapitole byly rozděleny a popsány všechny jednotlivé zdroje dlouhodobého financování investic podniku. V případě financování vozového parku přichází v úvahu tři základní možnosti akvizice vozů: platba plné ceny z vlastních finančních zdrojů, úhrada prostřednictvím úvěru a zaplacení prostřednictvím leasingu. Ani jedna z možností financování nemůže být obecně prohlášena za nejvýhodnější či správnou. Možnost, která bude výhodná pro stabilizovanou společnost s vysokým přebytkem finančních zdrojů, nemusí být optimální pro živnostníka, který hospodář s krátkodobým výhledem.

2.1 Financování z vlastních zdrojů

Financování z vlastních zdrojů představuje situaci, kdy subjekt na základě uzavření kupní smlouvy uhradí celou pořizovací cenu vlastními prostředky a stane se tak majitelem předmětu kupní smlouvy (automobilu). Předpokladem koupě majetku v hotovosti je dostatečné množství volných finančních prostředků. Nicméně ani v případě, že je tento předpoklad splněn, nemusí být koupě za hotové automaticky nejvýhodnější formou pořízení automobilu.

Tento způsob pořízení automobilu má řadu výhod. Předně nedochází k zadlužení subjektu, jako je tomu při financování pořízení automobilu pomocí úvěru a de facto i leasingu. Subjekt se stává okamžitým vlastníkem a není nijak omezován v možnosti nakládání s majetkem. Dále nedochází k zatížení finančních toků subjektu v dalších obdobích, na rozdíl od nutnosti hrazení úvěrových či leasingových splátek, poplatků za vedení úvěrových účtů či poplatků, které jsou součástí leasingových smluv.

Hlavní nevýhodou koupě za hotové je negativní vliv na cash-flow podniku, neboť při zaplacení kupní ceny dochází k vysokému jednorázovému výdaji, ale dle zákona o účetnictví jsou pořizovací výdaje do účetních nákladů zahrnovány až postupně prostřednictvím účetních odpisů. Podobně dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o daních z příjmů), jsou tyto výdaje

zahrnovány do daňových nákladů v daňových odpisech. Další nevýhodou může být dlouhodobá kumulace finančních prostředků potřebných k zaplacení pořizovací ceny.

Při pořizování automobilu je nutné vedle alternativních metod pořízení (úvěr, leasing) zvážit také tzv. náklady obětované příležitosti, které jsou definovány jako prospěch, o který je dotyčný subjekt připraven tím, že se rozhodne pro jinou alternativu. Například pokud se podnik rozhoduje mezi pořízením nového osobního automobilu a koupí nového softwaru, který by zefektivnil ekonomickou činnost podniku, investicí do pořízení automobilu se vzdává výnosů, které by získal efektivnější ekonomickou činností vzniklé v důsledku modernizace softwaru.³⁰

2.1.1 Účetní a daňové aspekty

Při financování pořízení automobilu z vlastních zdrojů se subjekt stává vlastníkem vozu a může tedy uplatňovat odpisy. Odpisy jsou rozlišovány na účetní a daňové. Účetní odpisy si účetní jednotka stanovuje sama na základě odpisového plánu a slouží k potřebám vyjádření skutečného opotřebení majetku. Účetní odpisy ovlivňují účetní výsledek hospodaření. Daňové odpisy se vypočítají podle zákona o daních z příjmů, ten stanoví maximální možnou výši odpisů, kterou u jednotlivých druhů majetku si může účetní jednotka uplatnit do daňových nákladů. Může dojít k rozdílu mezi účetními a daňovými odpisy, o tento rozdíl je nutné upravit základ daně z příjmů. Daňové odpisy představují jakousi maximální částku, kterou je možno uplatnit.³¹

³⁰ VALOUCH, P. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 17. ISBN 978-80-247-4081-2.

³¹ STROUHAL, J., R. ŽIDLICKÁ a Z. CARDOVÁ. *Účetnictví: velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0154-1.

Účetní odpisy

Účetní odpisy jsou uplatňovány dle skutečné doby používání dlouhodobého majetku a mají přesně vystihovat míru opotřebení tohoto majetku.

Obvykle jsou používány dvě metody ke stanovení účetních odpisů:

- Metoda časová – vychází z doby použitelnosti majetku a bývá používána k odepisování osobních automobilů, které jsou v podniku využívány zaměstnanci či jednateli.
- Metoda výkonová – dochází k odepisování majetku v závislosti na výkonech, kterých bylo pomocí majetku skutečně dosaženo. Tento způsob je vhodný pro automobily využívané na příklad k přepravě osob či zboží, kdy firma zvolí odpisy dle počtu ujetých kilometrů.

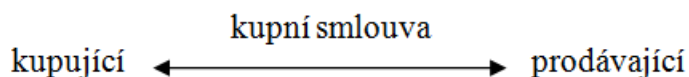
Daňové odpisy

Daňové odpisy se řídí zákonem o dani z příjmů (§ 26 až § 33), kde jsou vymezena přesná pravidla pro jejich uplatnění a výpočet. Při koupi automobilu za cenu vyšší než 40 000 Kč představuje automobil hmotný majetek a daňovým výdajem bude odpis ze vstupní ceny (zahrnuje cenu pořízení a výdaje související s pořízením). Automobily osobní i nákladní patří do druhé odpisové skupiny s dobou odepisování 5 let. Podnik může volit mezi dvěma metodami odepisování, rovnoměrnou a zrychlenou. V obou případech je pořizovací cena vozu rozložena do nákladů v pěti zdaňovacích obdobích.³²

³² WAWROSZ, P. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1.vyd. Ostrava: Sagit, s. 98-9. ISBN 80-720-8106-3.

2.1.2 Smluvní rámec financování z vlastních zdrojů

Při pořízení automobilu z vlastních zdrojů dochází k uzavření kupní smlouvy. Kupní smlouva je uzavírána mezi prodávajícím a kupujícím. V NOZ (§2070 a násl.) je kupní smlouva charakterizována závazkem prodávajícího převést vlastnické právo k prodávané věci na kupujícího a umožnit nabytí oproti zaplacení kupní ceny, nejedná se již o pouhé předání předmětu koupě za dohodnutou cenu. V případě prodeje osobních automobilů bývá smlouva uzavírána pouze formou podpisu objednávky kupujícím, následně je prodejcem vydána faktura. Dle zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, ve znění pozdějších předpisů, je kupující při koupi automobilu povinen uzavřít povinné ručení u některé z pojišťoven a to ještě před tím, než s automobilem odjede od prodávajícího.

Obr. 3: Smluvní rámec financování z vlastních zdrojů
Zdroj: Vlastní

Náležitosti kupní smlouvy při koupi automobilu

- určení smluvních stran a jejich identifikace
- učení předmětu smlouvy a jeho specifikace (značka vozu, rok výroby, výrobní číslo, apod.)
- kupní cena a způsob úhrady kupní ceny
- čestné prohlášení prodávajícího, že je výlučným vlastníkem automobilu
- čestné prohlášení kupujícího, že byl seznámen s technickým stavem vozidla a mohl si jej prohlédnout

- předávací protokol (obsahuje datum předání a výčet věcí, které budou předány s vozidlem – technický průkaz, klíče, apod.)
- plná moc k přepisu automobilu³³

2.2 Financování pomocí úvěru

Smlouva o úvěru představuje smluvní vztah mezi úvěrujícím a úvěrovaným. „Úvěrující se zavazuje, že úvěrovanému poskytne na jeho požádání a v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a úvěrovaný se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky“ (§ 2395 NOZ).³⁴

Hlavní výhodou koupě automobilu na úvěr oproti koupi za hotové je skutečnost, že podnik k nákupu nepotřebuje větší množství finančních prostředků. Ačkoliv je majetek pořízen za „cizí“ prostředky (poskytnuté bankou či jinou úvěrovou institucí), stává se okamžikem nákupu majetkem kupujícího. Kupující má tedy právo automobil daňově odepisovat, dále je tato výhoda umocněna skutečností, že úroky z úvěru jsou daňově uznatelným nákladem jak odpisy majetku, tak i placené úroky z úvěrů.

Oproti koupi za hotové má pořízení automobilu na úvěr několik nevýhod. Jedná se zejména o fakt, že s koupí na úvěr je spojena nutnost vynakládat další náklady – placené úroky z úvěru, poplatky spojené s vedením úvěrových účtů, poplatky za vyřízení žádosti

³³ BERAN, T. Kupní smlouva na auto. In: *Autoweb* [online]. 2014 [vid. 2015-02-04]. Dostupné z:<http://www.autoweb.cz/kupni-smlouva-na-auto/>

³⁴ Smlouva o úvěru je s drobnými úpravami převzata z obchodního zákoníku (§ 497 a násl. zákona č. 513/1991 Sb.). Jednou z těchto úprav je změna označení stran, kdy se místo věřitele a dlužníka označují strany úvěrovaný a úvěrující. Ke změně označení stran došlo proto, že poskytovatel úvěru (dle NOZ úvěrující) je do doby poskytnutí předmětných peněz dlužníkem příjemce úvěru. Jakmile však peníze poskytne, stává se z něj věřitel a z příjemce peněz dlužník.

Výprosa, výpůjčka, zápůjčka a úvěr. In: *Justice* [online]. [vid. 2015-02-04]. Dostupné z:<http://obcanskyzakonik.justice.cz/smluvni-pravo/konkretni-zmeny-ve-zvlastni-casti/vyprosa/>

o úvěr. Další nevýhodou je skutečnost, že přijmutím úvěru dojde k účetnímu zadlužení podniku, což se promítá v rozvaze podniku v položce cizích zdrojů. V případě hodnocení rizikovosti podniku investory či obchodními partnery pak dochází ke zhoršení pozice.³⁵

V případě pořízení automobilu zpravidla hovoříme o tzv. účelovém úvěru. K prodeji dochází na základě kupní smlouvy mezi klientem a dodavatelem. Částka úvěru je vyplacena financující společností na účet dodavatele (na rozdíl od neúčelového úvěru, kdy jsou prostředky vypláceny klientovi). K financování dochází na základě smlouvy o úvěru uzavírané mezi klientem a finanční institucí. Na tento druh financování se v současné době specializují především leasingové společnosti, které poskytováním slevových akcí a rychlým schvalováním žádostí o poskytnutí úvěru prakticky vyřadily ostatní instituce (banky).

2.2.1 Účetní a daňové aspekty

Na rozdíl od finančního leasingu nemá úvěrující společnost na základě smlouvy o úvěru vlastnické právo k automobilu. Kupujícím, v kupní smlouvě uzavírané s prodejcem automobilu, je úvěrovaný. Pokud kupující zůstává i po dobu úvěrového vztahu vlastníkem automobilu, je situace z účetního i daňového hlediska shodná s pořízením automobilu z vlastních finančních zdrojů. Automobil je vykazován jako dlouhodobý hmotný majetek a je vlastníkem účetně a daňově odepisován.

Pokud by došlo k situaci, kdy úvěrovaný nesplácí, nemohla by úvěrující společnost s vozem nijak nakládat, například jej zabavit a prodat. Této situaci se dá snadno zabránit zajištěním předmětu úvěru jiným smluvním vztahem. Z hlediska současné právní úpravy lze za přiměřené způsoby zajištění považovat zejména:

³⁵ VALOUCH, P. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 18. ISBN 978-80-247-4081-2.

- zajišťovací převod práva (§ 2040 a násl. NOZ)

Smyslem ujednání je motivace úvěrovaného ke splnění úvěrového závazku. Vlastnictví je v tomto případě do doby splnění závazku dlužníka převedeno na úvěrujícího. Mezi úvěrujícím a úvěrovaným je uzavírána smlouva o výpůjčce, která úvěrovanému umožňuje automobil ekonomicky využívat. Podle § 28 zákona o daních z příjmů může úvěrovaný na základě uzavření smlouvy o výpůjčce automobil daňově evidovat i odepisovat, ačkoliv vlastnické právo k automobilu převedl na poskytovatele úvěru. Při existenci této smlouvy však dlužník nemůže uplatnit paušální náklady na dopravu jako daňový náklad.³⁶

- zástavní právo (§ 1309 a násl. NOZ)

Předmětem zástavy může být samotný automobil.

Smlouva o úvěru v sobě často zakotvuje povinnost úvěrovaného sjednat havarijní pojištění vozidla tak, aby bylo případné pojistné plnění vázáno ve prospěch úvěrujícího.

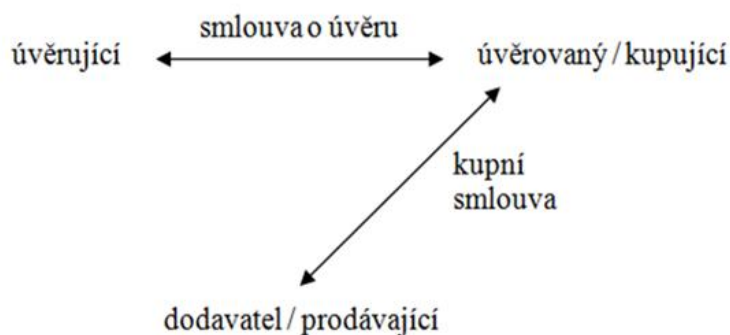
2.2.2 Smluvní zajištění úvěru

Úvěr je třeba odlišit od půjčky (resp. zápůjčky), neboť obě smlouvy mají svá specifika. Smlouva o zápůjčce je uzavřena až v okamžiku, kdy zapůjčitel předá peníze (či jinou druhově určenou věc) vydlužiteli, na rozdíl od úvěrové smlouvy, která vzniká již samotným závazkem úvěrujícího poskytnout v budoucnosti peněžní prostředky (nikoli jiné věci) úvěrovanému k čerpání. Podstatnou náležitostí úvěrové smlouvy je placení úroků.

³⁶ BĚHOUNEK, P. Porovnání pořízení automobilu na úvěr s pořízením na leasing. In: *Účetní kavárna* [online]. 2010 [vid. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9454v12318-porovnani-porizeni-automobilu-na-uver-s-porizenim-na-leasing-3/>

Pokud by si tedy strany smlouvaly, že úroky placeny nebudou, jednalo by se podle okolností o smlouvu o zápujčce nebo případně o smlouvu nepojmenovanou.³⁷

Při financování pořízení automobilu prostřednictvím úvěru vystupují ve smluvním vztahu tři strany – dodavatel, úvěrující a úvěrovaný. Mezi stranami postupně dochází k uzavření několika smluvních vztahů (typicky smlouvy o úvěru a smlouvy kupní).

Obr. 4: Smluvní zajištění úvěru

Zdroj: Vlastní

Kupní smlouva

Kupní smlouvu uzavírá kupující (úvěrovaný) s prodávajícím (dodavatelem).

Smlouva o úvěru

Smlouvu o úvěru uzavírá úvěrující s úvěrovaným na základě žádosti o financování, kterou podepisuje a podává úvěrovaný.

³⁷ Smlouvy uzavírané podnikateli - rozdíly mezi smluvními typy. In: *BusinessInfo.cz* [online]. 1. 1. 2014 [vid. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/smlouvy-uzavirane-podnikateli-rozdily-mezí-smluvními-typy-ppbi-51074.html#!&chapter=3>

Podstatné náležitosti smlouvy o úvěru

- označení smluvních stran
- určení částky, která má být poskytnuta (tzv. maximální částka)
- závazek věřitele poskytnout peněžní prostředky v určené výši
- závazek dlužníka tyto prostředky ve stanovené lhůtě vrátit spolu s úroky³⁸

2.3 Financování pomocí leasingu

Třetí možností financování pořízení majetku je leasing. Slovo pořízení je však v tomto případě nutné brát s rezervou, neboť leasingem (ať už operativním či finančním) nedochází k pořízení majetku v pravém slova smyslu. Pronajímatel má po celou dobu trvání leasingového vztahu vlastnická práva a v případě operativního leasingu nedojde k jejich převedení ani po skončení platnosti leasingové smlouvy. Nájemce má právo předmět leasingové smlouvy používat, za což se zavazuje pronajímateli platit leasingové splátky. Leasing (pronájem) je tedy nástrojem využívání majetku po určitou dobu, aniž se majetek stává vlastnictvím podniku. Dochází k oddělení užívání od vlastnictví.

Hlavní výhodou financování pomocí leasingu je skutečnost, že podnik (podobně jako v případě úvěru) nepotřebuje k datu nákupu majetku velký objem volných finančních prostředků, platby za leasing jsou rozloženy v delším časovém období a je tedy velice flexibilní. Výše a rozložení splátek může například respektovat sezónnost výroby (za předpokladu, že splátky nejsou mechanicky určovány lineárně). Další výhodou je bezesporu daňová uznatelnost leasingových splátek. Tento způsob financování umožňuje

³⁸NOVÁK, D., D. NOVÁKOVÁ. Smlouva o úvěru. In: *Účetní kavárna* [online]. 2010 [vid. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2223v2966-smlouva-o-uveru/>

nájemci zahrnovat leasingové splátky do nákladů a tím snižovat základ daně. V případě financování pomocí vlastních zdrojů či úvěru figurují jako zdanitelný náklad odpisy, či úrok z úvěru a odpisy.

Obecně nelze říci, že je vždy leasing pro nájemce daňově výhodnější. Jeho výhodnost závisí na mnoha faktorech: leasingovém úročení, rozložení splátek v čase, metodě odepisování fixního majetku a výši úroků z úvěrů. Často tedy může být výhodnější financování interními zdroji či úvěrem. Na rozdíl od úvěru nepředstavuje leasing účetně zvýšení zadluženosti podniku, závazek vzniklý z leasingové smlouvy v rozvaze nezvýší cizí zdroje. Tato výhoda je však spíše formální, neboť zkušení analytici a věřitelé žádají vždy i údaje o výši leasingových povinností. Leasingem dochází k ovlivňování (snižování) výše fixního majetku, jelikož není formálně vykázován v aktivech. Nájemci se tím zvyšuje likvidita, vykazovaná míra zisku aj. ukazatele.

Mezi nevýhody financování pomocí leasingu patří především skutečnost, že majetek zůstává po dobu trvání leasingového vztahu ve vlastnictví pronajímatele, nájemce tedy nemá možnost uplatnit daňové odpisy tohoto majetku do svých daňově uznatelných nákladů. Rizika vyplývající z vlastnictví majetku jsou však (zvláště v případě finančního leasingu) přenášena na nájemce jakoby vlastníkem skutečně byl. Od nájemce bývá vyžadováno pojištění pronajatého majetku, jsou na něj přenášeny náklady spojené s opravami majetku atd. Práva nakládat s majetkem jsou však značně omezena, v případě potřeby úprav na pronajatém majetku je potřeba souhlas pronajímatele. Často řadíme k nevýhodám leasingového financování také obtížnou vypověditelnost leasingové smlouvy ze strany nájemce a možné problémy, které nájemci vznikají v případě odcizení pronajatého majetku.^{39 40}

³⁹VALOUCH, P. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, s. 18. ISBN 978-80-247-4081-2.

⁴⁰VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 429. ISBN 978-80-86929-71-2.

Nejčastěji rozlišujeme dva základní typy leasingu:

- operativní (provozní),
- finanční (kapitálový).

U obou typů leasingu je pronajímaný majetek ve vlastnictví pronajímatele. Liší se hlavně délkou pronájmu a přechodem vlastnického práva po skončení leasingu.

2.3.1 Operativní leasing

Operativní leasing je v podstatě nájmem. Obvykle se jedná o krátkodobý vztah, kdy doba pronájmu je kratší než ekonomická životnost majetku a nájemné formou splátek zahrnuje jen část pořizovací ceny (konkrétně rozdíl mezi pořizovací a zůstatkovou cenou). Minimální délka operativního leasingu je obvykle 12 měsíců, maximální délka pak bývá 60 měsíců, nejčastější volená délka pronájmu je 36 měsíců. Pro výpočet splátky je důležitý počet kilometrů, které nájemce s vozem najezdí. Po skončení smlouvy se předpokládá, že vozidlo zůstává majetkem pronajímatele, za určitých podmínek však může být odkoupeno. Leasingová společnost na sebe bere také péči o splnění zákonných požadavků jako je silniční daň, poplatek za rádio a zákonné pojištění.⁴¹

V souvislosti s operativním leasingem hovoříme také o tzv. full-service leasingu, který je nadstavbou operativního leasingu a zahrnuje veškeré služby nezbytné k provozování vozidla. Full-service leasing se pro společnost může stát výhodným od určitého počtu provozovaných vozidel, kdy správa vozového parku začíná být administrativně i personálně náročná. Mezi jeho přínosy patří:

- snížení provozních nákladů, investiční úspora, zlepšení cash-flow,

⁴¹ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 420. ISBN 978-80-86929-71-2.

- nízká či nulová akontace, fixní měsíční splátky,
- volitelná doba pronájmu,
- úhrada všech daní a poplatků leasingovou společností (havarijní pojištění, povinné ručení, dálniční známka, silniční daň, poplatky za rádio),
- snížení administrativy, úspora časových a mzdových nákladů,
- servis, výměna a uskladnění pneumatik, zajištění asistenční služby, náhradního vozidla, zajištění tankovacích karet, evidence spotřeby pohonných hmot,
- online reporting (sledování a analýza provozních nákladů).

Leasingové společnosti k operativnímu leasingu často nabízejí také různé další doplňkové služby jako například elektronickou knihu jízd či online školení řidičů.⁴²

2.3.2 Finanční leasing

Pro finanční leasing je typický jeho dlouhodobý charakter, doba leasingu se v podstatě shoduje s ekonomickou životností pronajímaného majetku (automobilu). Leasingové splátky zahrnují pořizovací cenu vozu (včetně ev.úroku za úvěr leasingové společnosti od banky) a ziskovou marži pronajímatele. Minimální doba finančního leasingu je stanovena v daňových zákonech na 36 měsíců. Vedle služby finanční neposkytuje pronajímatel žádné další služby. Nájemce si sám zajišťuje servis, údržbu, opravy a pojištění vozidla. Podle smlouvy zpravidla přechází vozidlo po skončení nájmu za dohodnutou kupní cenu do vlastnictví nájemce.

⁴²Operativní leasing. In: *Leaseplan* [online]. 2014 [vid. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.leaseplan.cz/produkty-a-sluzby/operativni-leasing>

Na rozdíl od operativního leasingu slouží finanční leasing k trvalému pořízení majetku formou splátek a svou povahou má blíže k úvěru. Pro podnik představuje velké leasingové zatížení podobné riziko jako vysoká zadluženost. Pronajímané vozidlo není ve vlastnictví podniku, podnik jej tedy neodepisuje jako je tomu v případě pořízení pomocí úvěru. Za náklad snižující základ daně jsou v tomto případě považovány leasingové splátky.

Mezi nejčastěji uváděné typy finančního leasingu patří:

- přímý leasing,
- nepřímý leasing.

Přímý finanční leasing je situace, kdy si nájemce sám určí druh majetku, který požaduje (ev.i dodavatele, podmínky dodání). Pronajímatel poté zpracuje leasingové podmínky, koupí požadovaný majetek a na základě leasingové smlouvy jej pronajme nájemci. Za pojištění a údržbu vozu obvykle odpovídá nájemce.

Pokud firma prodá majetek leasingové společnosti, která jej této firmě hned pronajme zpět, hovoříme o tzv. nepřímém leasingu. Majetek je leasingové společnosti prodán za tržní cenu, firma pak hradí splátky, které postupně uhrazují nejen tuto cenu, ale také náklady a zisk leasingové společnosti. Pro nájemce je tato forma leasingu výhodná, neboť prodejem majetku obdrží peněžní prostředky a může je znovu investovat, či si je ponechat za účelem zvýšení likvidity a může i nadále využívat majetek, i když je jeho vlastníkem někdo jiný.⁴³

2.3.3 Účetní a daňové aspekty

V českém účetnictví nejsou závazky vyplývající nájemci z leasingové smlouvy v rozvaze zachycovány. Podnik eviduje majetek najatý formou leasingu pouze na podrozvahovém účtu. Vyjímkou je situace, kdy nájemce provede na majetku technické zhodnocení. Toto

⁴³ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 421-2. ISBN 978-80-86929-71-2.

zhodnocení se stává majetkem nájemce, je vedeno jeho v aktivech a nájemce jej odepisuje v souladu se svým odpisovým plánem.⁴⁴

Dle zákona o daních z příjmů je za finanční leasing považováno přenechání věci s výjimkou věci, která je nehmotným majetkem, vlastníkem k užití uživateli za úplatu a to za následujících podmínek:

- a) po skončení doby pronájmu převede vlastník užívané věci vlastnické právo k ní za kupní cenu nebo bezúplatně na uživatele věci,
- b) kupní cena, za kterou vlastník prodá tento majetek po ukončení nájmu uživateli, nesmí být vyšší než zůstatková cena, kterou by měl majetek při rovnoměrném odepisování dle zákona o daních z příjmů,
- c) minimální dobou finančního leasingu je 54 měsíců,⁴⁵
- d) nově je zakotveno také přenesení odpovědnosti za předmět leasingu (údržba, opravy) a rizik vztahujících se k předmětu leasingu (poškození, pokles tržní hodnoty) z poskytovatele finančního leasingu na jeho uživatele.

Pokud byl ke dni koupě najatý majetek při rovnoměrném odepisování plně odepsán, není podmínka uvedená v bodu b) vyžadována.⁴⁶

Operativním leasingem se pak dle daňového zákona ČR obecně rozumí všechny ostatní druhy leasingu, které nejsou finančním leasingem. Aby bylo možné uznat splátky operativního leasingu jako daňově odečitatelné položky, je potřeba splnit pouze jednu podmínku: kupní cena, za kterou je majetek prodáván nájemci, nesmí být nižší než

⁴⁴ BENDA, V. *Leasing: právní, účetní a daňové postupy v praxi: včetně příkladů*. 1. vyd. Praha: Polygon, 2000, s. 53. ISBN 80-727-3001-0.

⁴⁵ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 21d, ze dne 20. 11. 1992 ve znění platném k datu 16. 2. 2015

⁴⁶ Tamtéž.

zůstatková cena, kterou by měl majetek při rovnoměrném odepisování dle daňového zákona.⁴⁷

Pro daňové účely je nutné důsledně rozlišovat finanční a operativní leasing. V případě, že dojde k uzavření smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí (finanční leasing) a tato smlouva je předčasně ukončena, považuje se tato smlouva z hlediska daně z příjmu od svého počátku za smlouvu o pronájmu, kdy se po skončení nájemní smlouvy vrací najatý majetek pronajímateli (operativní leasing). Zpětně se tedy mění daňový pohled na celý případ, a pokud si nájemce tuto skutečnost neuvědomí, mohlo by to vést k problémům při finanční kontrole.

2.3.4 Smuvní rámec leasingu

V českém soukromém právu není leasing výslovně definován, není uveden ani mezi zvláštními smluvními typy. Leasingové smlouvy jsou tedy v České republice uzavírány jako inominátní (nepojmenované), v textu smlouvy při formulaci práv a povinností musí být vyjádřena jejich specifika.

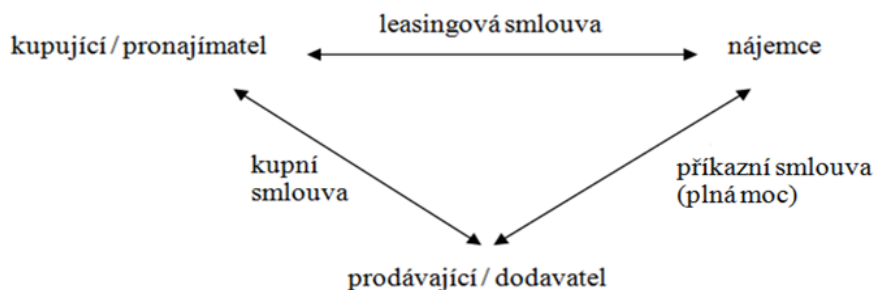
Finanční leasing

Ve smluvním vztahu při pořízení automobilu prostřednictvím finančního leasingu vystupují tři strany: pronajímatel, nájemce a dodavatel. Dodavatel (prodávající) uzavírá s pronajímatelem (kupujícím) kupní smlouvu. Nájemce dodavateli podepisuje předávací protokol o převzetí vozidla a s pronajímatelem uzavírá leasingovou smlouvu.

V případě finančního leasingu musí poskytovatel leasingu udělit nájemci písemnou plnou moc, popř. s ním uzavřít příkazní smlouvu (§ 2430 a násl. NOZ), pokud by měl mít právo

⁴⁷ VALACH, J. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, s. 419. ISBN 978-80-86929-71-2.

uplatňovat za pronajímatele nároky, které mu vyplývají z kupní smlouvy uzavřené s dodavatelem.

Obr. 5: Smluvní rámec leasingu - finanční leasing

Zdroj: Vlastní

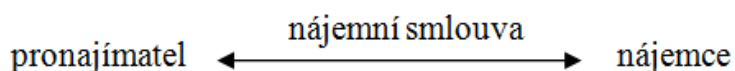
Podstatné náležitosti smlouvy o finančním leasingu:

- určení smluvních stran (pronajímatel a nájemce),
- určení a specifikace předmětu leasingu,
- určení základních podmínek užívání předmětu příjemcem leasingu,
- určení délky leasingu,
- platební podmínky (pořizovací cena, výše splátek, termíny splatnosti),
- určení poplatků spojených s uskutečněním a správou leasingu.

Pro úpravu práv a povinností často není rozhodující pouze vlastní text leasingové smlouvy. V praxi smlouvy obsahují odkazy na obchodní podmínky České leasingové a finanční asociace, popřípadě na obchodní podmínky jednotlivých leasingových společností.⁴⁸

Operativní leasing

Na smluvní vztah o operativním pronájmu jsou bez větších problémů aplikována ustanovení o nájemní smlouvě, která je svou podstatou tomuto typu leasingu nejbližší. Nájemní smlouvu uzavírá nájemce (příjemce leasingu) s pronajímatelem (poskytovatelem leasingu). Pronajímatel (kupující) uzavírá s dodavatelem předmětu leasingu (prodávajícím) kupní smlouvu.

Obr. 6: Smluvní rámečleasingu - operativní leasing
Zdroj: Vlastní

Ve smlouvách o operativním leasingu se na rozdíl od nájmu upraveného občanským právem vyskytují některá odchylná ustanovení. Mezi tato ustanovení patří například vyloučení nároku nájemce na poskytnutí jiné věci a na prominutí nájemného nebo na slevu z nájemného za dobu, po kterou věc nemohl řádně užívat, v případě výskytu vady na věci. Tyto odchylky jsou však odborníky považovány za diskutabilní z hlediska toho, zda je vůbec přípustné vyloučit práva nájemce, když se v podstatě jedná o nájemní smluvní vztah,

⁴⁸ BENDA, Václav. *Leasing: právní, účetní a daňové postupy v praxi: včetně příkladů*. 1. vyd. Praha: Polygon, 2000, s. 35. ISBN 80-727-3001-0.

a měla by tedy být dodržena zákonná ustanovení upravující smlouvu o nájmu. Tato otázka zatím nebyla spolehlivě vyřešena.⁴⁹

Podstatné náležitosti nájemní smlouvy:

- určení smuvních stran (pronajímatel a nájemce),
- určení a specifikace předmětu,
- určení délky nájmu,
- platební podmínky (výše splátek, termín splatnosti),
- určení poplatků spojených s uskutečněním a správou nájemního vztahu.⁵⁰

V rámci nájemní smlouvy bývá vyjádřeno také omezení opotřebení automobilu (např. počet najetých kilometrů). Smlouva může také obsahovat ustanovení o slevě v případě, že nájemce najede méně kilometrů, než kolik je určeno v omezení.

⁴⁹ Smlouvy uzavírané podnikateli - rozdíly mezi smluvními typy. In: *BusinessInfo.cz* [online]. 1.1.2014 [vid. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/smlouvy-uzavirane-podnikateli-rozdily-mezi-smluvnimi-typy-ppbi-51074.html#!&chapter=3>

⁵⁰ PULZ, J. *Leasing v teorii a praxi*. Praha: Grada, 1993, s. 151. ISBN 80-716-9021-X.

3. Analýza různých forem financování vozového parku

Tato část diplomové práce je věnována porovnání jednotlivých forem financování vozového parku ve společnosti SYNER, s.r.o. z hlediska finanční náročnosti pořízení a provozu osobních automobilů. Kapitulu tvoří představení společnosti a charakteristika současného vozového parku, poté je na modelovém příkladu vyčíslena finanční náročnost jednotlivých forem financování – úvěr, finanční leasing, full-service operativní leasing a financování pomocí vlastních zdrojů. Poslední část obsahuje vyhodnocení finanční náročnosti forem financování vozového parku a závěrečná doporučení.

3.1 O společnosti SYNER, s.r.o.

Stavebně-inženýrská společnost SYNER, s.r.o., působí v České republice téměř 25 let. Od svého založení v roce 1991 je v rukou českého kapitálu. V roce 2007 se společnost SYNER stala součástí stavební, developerské a investiční skupiny S group holding, a.s., jenž vznikl odštěpením části společnosti SYNER, která je i nadále vlajkovou lodí stavební divize holdingu. Společnost má na kontě více než 600 realizovaných projektů v hodnotě zhruba 46 miliard korun. SYNER je od roku 1992 členem Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Od svého založení sídlí v Liberci.

Obr. 7: Logo SYNER, s.r.o.
Zdroj: <http://www.syner.cz/>

Společnost SYNER se zaměřuje na komplexní realizaci v oboru pozemního stavitelství, vodohospodářských a dopravních staveb. Mezi hlavní zákazníky patří výrobní a logistické společnosti, obchodní řetězce, developeři, vodohospodářské společnosti, městské a krajské samosprávy, státní organizace a podniky. V posledních deseti letech společnost většinu obrátu realizuje mimo Liberecký kraj.

Některé významné stavby společnosti SYNER, s.r.o.:

- WERK Aréna, Třinec,
- Výrobní komplex Mitas, Otrokovice,
- Obchodní centrum Lužiny, Praha,
- Obchodní centrum Krakov, Praha,
- Vědecké pracoviště ÚOCHB AV ČR, Praha,
- Membránové inovační centrum, Stráž pod Ralskem,
- Nemocnice s poliklinikou, Nový Jičín,
- Úpravna vody, Meziboří.

V roce 1993 bylo ve společnosti zaměstnáno devět desítek lidí, jejich počet se do roku 2000 navýšil na 361. To byl maximální počet zaměstnanců, kterými SYNER za dobu své existence disponoval. Od tohoto roku se počet zaměstnanců snižuje vlivem postupující restrukturalizace, kdy řada profesí byla využita ve společnostech sdružených v rámci S group holding, jehož se SYNER stal zakládajícím členem. Od roku 2001 se počet lidí stabilně pohybuje kolem 300.

Rok 1991 patřil v SYNER z hlediska vozového parku k velice úsporným – 1 Tatra 148, 1 Liaz valník, Tatra 815mix, 1 UNC, 1 nákladní valník a pouze 5 aut osobních. V roce 2001

se počet vozů Tatra a Liaz ztrojnásobil, nákladních valníků byl desetinásobek, přibylo několik nakládačů, bagr, rypadlo a počet osobních automobilů vzrostl na 80.⁵¹

3.2 Vozový park společnosti

V současné době čítá vozový park společnosti 136 osobních automobilů, které jsou nejčastěji financovány formou operativního leasingu. SYNER využívá full-service leasing od tří pronajímatelů:

- LeasePlan Česká republika, s.r.o. (74 vozů),
- ALD Automotive, s.r.o. (13 vozů),
- LEASETREND, s.r.o. (37 vozů).

Zbýlých 12 vozů je ve vlastnictví společnosti, 9 z nich bylo odkoupeno od pronajímatele po uplynutí doby leasingu a zbylé 3 vozy byly pořízeny pomocí finančního leasingu. Automobily jsou obvykle pronajímány na dobu 60 měsíců. Nejkratší doba nájmu je 36 a nejdelší 72 měsíců, průměrná doba nájmu jednoho firemního automobilu je 56,5 měsíců. Průměrné měsíční nájemné je 9072 Kč. Společnost využívá 24 různých typů vozidel od 6 různých výrobců.

⁵¹ OTTISOVÁ I. *Firma s respektem (i s humorem) SYNER 1991-2011*. Liberec: SYNER, s.r.o., 2011, 162 s. ISBN neuvedeno.

Tab. 1: Přehled typů vozů ve společnosti SYNER, s.r.o., a jejich četnost

	Typ vozu	Četnost		Typ vozu	Četnost
1.	Ford C-Max	1	14.	Škoda Rapid	7
2.	FORD Fiesta	3	15.	Škoda Roomster	8
3.	FORD Focus	18	16.	Škoda Superb	2
4.	Ford Focus Combi	2	17.	Škoda Superb Combi	2
5.	FORD Grand C-Max	1	18.	Škoda Yeti	4
6.	Ford New Focus	2	19.	TOYOTA Hilux	2
7.	Ford New Focus combi	1	20.	VW Golf	4
8.	MITSUBISHI	1	21.	VW Jetta	1
9.	Peugeot	1	22.	VW Passat	2
10.	Škoda Fabia	8	23.	VW Polo	3
11.	Škoda Fabia Combi	17	24.	VW Tiguan	2
12.	Škoda Octavia	31			
13.	Škoda Octavia Combi	13	Celkem		136

Zdroj: Vlastní

3.3 Finanční náročnost pořízení osobních automobilů ve společnosti SYNER, s.r.o.

Pro analýzu finanční náročnosti různých forem financování vozového parku je nejprve zapotřebí zvolit reprezentativní vzorek automobilů. Vzorek byl vybrán na základě aktuálních dat poskytnutých společností SYNER.

Do modelového vozového parku bylo zvoleno 12 typů vozů, které jsou ve společnosti zastoupeny v největším počtu. V případě, že byl automobil ve dvou variantách (sedan a combi), byla vybrána pouze četnější varianta. Dále byly z poskytnutých dat vypočítány průměrné pořizovací ceny jednotlivých typů vozů. Jako modelový příklad budeme uvažovat 12 vozů v pořizovací hodnotě vycházející z vypočtené průměrné pořizovací ceny, které společnost poptává a požaduje porovnání finanční náročnosti pořízení formou úvěru, finančního leasingu, full-service operativního leasingu a pomocí vlastních zdrojů.

Tab. 2: Reprezentativní vzorek vozů pro analýzu

	Typ vozu	Průměrná PC vč. DPH v Kč
1.	FORD Fiesta	323 111
2.	FORD Focus	387 954
3.	Škoda Fabia Combi	305 596
4.	Škoda Octavia	384 480
5.	Škoda Rapid	355 747
6.	Škoda Roomster	312 268
7.	Škoda Superb Combi	768 459
8.	Škoda Yeti	428 827
9.	VW Golf	401 798
10.	VW Passat	850 567
11.	VW Polo	294 345
12.	VW Tiguan	512 135

Zdroj: Vlastní

Při srovnání finanční náročnosti je nutné brát v úvahu náklady související nejen s pořízením, ale také provozem automobilu. V případě full-service operativního leasingu jsou tyto náklady z pravidla zahrnuty v ceně leasingové splátky. Pokud společnost financuje nový vůz jinou formou financování, musí počítat s řadou dalších výdajů. Cílem zpracovávané analýzy je tyto výdaje identifikovat a vytvořit jejich komplexní přehled pro jednotlivé typy vozů v reprezentativním vzorku.

Kalkulace splátek finančního leasingu a účelového úvěru byly poskytnuty společností ČSOB Leasing, a.s., obě varianty počítají s fixní úrokovou sazbou a nulovou akontací. Z nabídek jednotlivých leasingových společností byla vybrána cenově nejvýhodnější od společnosti LeasePlan Česká republika, s.r.o. Kompletní pojištění pro potřeby analýzy bylo naceněno pojišťovnou Kooperativa, a.s. Kalkulace průměrných servisních nákladů, včetně nákladů na výměnu pneumatik pro jednotlivé typy vozů, byly dodány autorizovanými prodejci těchto vozů. Dalšími položkami v analýze jsou koncesionářské poplatky (rádio) a silniční daň, jejichž právní podstata a výpočet jsou podrobněji rozepsány v přílohách A a B. Prodejní cena vozu byla vypočtena jako průměrná prodejní cena v roce 2015 (porovnávány byly ceny vozů se stejným nájezdem kilometrů a rokem výroby 2010).

Dále hraje při porovnání finanční náročnosti financování automobilů důležitou roli tzv. poplatek za vedení. Poplatkem za vedení se rozumí průměrný náklad na správu 1 vozu.

Nespornou výhodou operativního leasingu je téměř nulová administrativa. Agendu spojenou s vozidly, jejich pořízením i každodenním provozem za pronajímatele vyřizuje leasingová společnost. V případě, že společnost zvolí jinou formu financování, musí tuto agendu zabezpečit sama. V průměru je na správu vozového parku o velikosti 100 vozů potřeba 1 zaměstnanec. Výpočet poplatku za vedení je uveden v příloze C.

3.3.1 Ford Fiesta

Tab. 3: *Financování vozu Ford Fiesta*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	323 111	323 111	323 111	323 111
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	5 791	8 163	5 806	ne
havarijní pojištění	15 490	ano	15 490	15 490
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	10 560	ano	10 560	10 560
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	36 810	ano	36 810	36 810
výměna pneumatik	27 700	ano	27 700	27 700
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	347 460	489 780	348 360	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	494 320	489 780	495 220	469 971
prodejní cena	120 000	0	120 000	120 000
bilance celkem	374 320	489 780	375 220	349 971

Zdroj: Vlastní

Výdaje na pořízení a provoz vozu Ford Fiesta za 60 měsíců při financování pomocí operativního leasingu činí 489 780 Kč. V případě využití jiné formy financování jsou tyto výdaje výrazně nižší, konkrétně 375 220 Kč pokud by společnost použila úvěr, 374 320 Kč při financování pomocí finančního leasingu a 349 971 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.2 Ford Focus

Tab. 4: *Financování vozu Ford Focus*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	387 954	387 954	387 954	387 954
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	6 953	9 267	6 971	ne
havarijní pojištění	18 595	ano	18 595	18 595
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	10 560	ano	10 560	10 560
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	40 755	ano	40 755	40 755
výměna pneumatik	36 900	ano	36 900	36 900
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	417 180	556 020	418 260	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	580 290	556 020	581 370	551 064
prodejní cena	130 000	0	130 000	130 000
bilance celkem	450 290	556 020	451 370	421 064

Zdroj: Vlastní

V případě pořízení vozu Ford Focus na operativní leasing zaplatí společnost na splátkách za 5 let celkem 556 020 Kč. Výdaje na pořízení a provoz tohoto vozu při financování prostřednictvím úvěru činí 451 370 Kč, pomocí finančního leasingu pak 450 290 Kč. Nejlevněji vychází z hlediska finanční náročnosti pořízení a provozu varianta financování z vlastních zdrojů, při které by společnost za tento vůz zaplatila celkem 421 064 Kč.

3.3.3 Škoda Fabia Combi

Tab. 5: *Financování vozu Škoda Fabia Combi*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	305 596	305 596	305 596	305 596
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	5 476	7 556	5 491	ne
havarijní pojištění	14 650	ano	14 650	14 650
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	33 000	ano	33 000	33 000
výměna pneumatik	21 000	ano	21 000	21 000
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	328 560	453 360	329 460	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	460 325	453 360	461 225	437 361
prodejní cena	135 000	0	135 000	135 000
bilance celkem	325 325	453 360	326 225	302 361

Zdroj: Vlastní

Pořízení a provoz vozu Škoda Fabia Combi pomocí operativního leasingu by si vyžádalo výdaje ve výši 453 360 Kč. Pokud by společnost využila variantu financování pomocí finančního leasingu, byly by tyto výdaje 325 325 Kč. V případě úvěru by společnost za 60 měsíců za tento vůz zaplatila 325 225 Kč a 302 261 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.4 Škoda Octavia

Tab. 6: *Financování vozu Škoda Octavia*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	384 480	384 480	384 480	384 480
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	6 891	8 772	6 908	ne
havarijní pojištění	18 430	ano	18 430	18 430
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	40 230	ano	40 230	40 230
výměna pneumatik	46 800	ano	46 800	46 800
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	413 460	526 320	414 480	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	582 035	526 320	583 055	553 055
prodejní cena	195 000	0	195 000	195 000
bilance celkem	387 035	526 320	388 055	358 055

Zdroj: Vlastní

Výdaje na pořízení a provoz vozu Škoda Octavia za 60 měsíců při financování pomocí operativního leasingu činí 526 320 Kč. V případě využití jiné formy financování jsou tyto výdaje výrazně nižší, konkrétně 388 055 Kč pokud by společnost použila úvěr, 387 035 Kč při financování pomocí finančního leasingu a 358 055 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.5 Škoda Rapid

Tab. 7: *Financování vozu Škoda Rapid*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	355 747	355 747	355 747	355 747
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	6 375	8 284	6 391	ne
havarijní pojištění	17 050	ano	17 050	17 050
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	30 920	ano	30 920	30 920
výměna pneumatik	25 200	ano	25 200	25 200
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	382 500	497 040	383 460	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	518 785	497 040	519 745	492 032
prodejní cena	160 000	0	160 000	160 000
bilance celkem	358 785	497 040	359 745	332 032

Zdroj: Vlastní

V případě pořízení vozu Škoda Rapid na operativní leasing zaplatí společnost na splátkách za 5 let celkem 497 040 Kč. Výdaje na pořízení a provoz tohoto vozu při financování prostřednictvím úvěru činí 359 745 Kč, pomocí finančního leasingu pak 358 785 Kč. Nejlevněji vychází z hlediska finanční náročnosti pořízení a provozu varianta financování z vlastních zdrojů, při které by společnost za tento vůz zaplatila celkem 332 032 Kč.

3.3.6 Škoda Roomster

Tab. 8: *Financování vozu Škoda Roomster*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	312 268	312 268	312 268	312 268
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	5 596	7 751	5 611	ne
havarijní pojištění	14 970	ano	14 970	14 970
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	69 600	ano	69 600	69 600
výměna pneumatik	31 200	ano	31 200	31 200
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	335 760	465 060	336 660	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	514 645	465 060	515 545	491 153
prodejní cena	140 000	0	140 000	140 000
bilance celkem	374 645	465 060	375 545	351 153

Zdroj: Vlastní

Pořízení a provoz vozu Škoda Roomster pomocí operativního leasingu by si vyžádalo výdaje ve výši 465 060 Kč. Pokud by společnost využila variantu financování pomocí finančního leasingu, byly by tyto výdaje 375 545 Kč. V případě úvěru by společnost za 60 měsíců za tento vůz zaplatila 374 645 Kč a 351 153 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.7 Škoda Superb Combi

Tab. 9: *Financování vozu Škoda Superb Combi*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	768 459	768 459	768 459	768 459
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	13 773	16 367	13 807	ne
havarijní pojištění	36 835	ano	36 835	36 835
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	16 345	ano	16 345	16 345
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	54 960	ano	54 960	54 960
výměna pneumatik	41 280	ano	41 280	41 280
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	826 380	982 020	828 420	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	1 032 100	982 020	1 034 140	974 179
prodejní cena	270 000	0	270 000	270 000
bilance celkem	762 100	982 020	764 140	704 179

Zdroj: Vlastní

Výdaje na pořízení a provoz vozu Škoda Superb Combi za 60 měsíců při financování pomocí operativního leasingu činí 982 020 Kč. V případě využití jiné formy financování jsou tyto výdaje výrazně nižší, konkrétně 764 140 Kč pokud by společnost použila úvěr, 762 100 Kč při financování pomocí finančního leasingu a 704 179 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.8 Škoda Yeti

Tab. 10: *Financování vozu Škoda Yeti*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	428 827	428 827	428 827	428 827
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	7 686	9 596	7 705	ne
havarijní pojištění	20 555	ano	20 555	20 555
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	10 560	ano	10 560	10 560
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	78 000	ano	78 000	78 000
výměna pneumatik	37 200	ano	37 200	37 200
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	461 160	575 760	462 300	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	663 775	575 760	664 915	631 442
prodejní cena	200 000	0	200 000	200 000
bilance celkem	463 775	575 760	464 915	431 442

Zdroj: Vlastní

V případě pořízení vozu Škoda Yeti na operativní leasing zaplatí společnost na splátkách za 5 let celkem 575 760 Kč. Výdaje na pořízení a provoz tohoto vozu při financování prostřednictvím úvěru činí 464 915 Kč, pomocí finančního leasingu pak 463 775 Kč. Nejlevněji vychází z hlediska finanční náročnosti pořízení a provozu varianta financování z vlastních zdrojů, při které by společnost za tento vůz zaplatila celkem 431 442 Kč.

3.3.9 WV Golf

Tab. 11: *Financování vozu VW Golf*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	401 798	401 798	401 798	401 798
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	7 201	9 505	7 219	ne
havarijní pojištění	19 260	ano	19 260	19 260
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	67 980	ano	67 980	67 980
výměna pneumatik	46 800	ano	46 800	46 800
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	432 060	570 300	433 140	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	629 215	570 300	630 295	598 953
prodejní cena	210 000	0	210 000	210 000
bilance celkem	419 215	570 300	420 295	388 953

Zdroj: Vlastní

Výdaje na pořízení a provoz vozu WV Golf za 60 měsíců při financování pomocí operativního leasingu činí 570 300 Kč. V případě využití jiné formy financování jsou tyto výdaje výrazně nižší, konkrétně 420 295 Kč pokud by společnost použila úvěr, 419 215 Kč při financování pomocí finančního leasingu a 388 953 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.10 VW Passat

Tab. 12: *Financování vozu VW Passat*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	850 567	850 567	850 567	850 567
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	15 245	18 232	15 284	ne
havarijní pojištění	40 770	ano	40 770	40 770
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	16 345	ano	16 345	16 345
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	131 400	ano	131 400	131 400
výměna pneumatik	70 800	ano	70 800	70 800
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	914 700	1 093 920	917 040	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	1 230 315	1 093 920	1 232 655	1 166 182
prodejní cena	240 000	0	240 000	240 000
bilance celkem	990 315	1 093 920	992 655	926 182

Zdroj: Vlastní

V případě pořízení vozu VW Passat na operativní leasing zaplatí společnost na splátkách za 5 let celkem 1 093 920 Kč. Výdaje na pořízení a provoz tohoto vozu při financování prostřednictvím úvěru činí 992 655 Kč, pomocí finančního leasingu pak 990 315 Kč. Nejlevněji vychází z hlediska finanční náročnosti pořízení a provozu varianta financování z vlastních zdrojů, při které by společnost za tento vůz zaplatila celkem 926 182 Kč.

3.3.11 VW Polo

Tab. 13: *Financování vozu VW Polo*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	294 345	294 345	294 345	294 345
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	5 276	8 061	5 289	ne
havarijní pojištění	14 110	ano	14 110	14 110
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	6 815	ano	6 815	6 815
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	33 000	ano	33 000	33 000
výměna pneumatik	21 000	ano	21 000	21 000
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	316 560	483 660	317 340	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	447 785	483 660	448 565	425 570
prodejní cena	120 000	0	120 000	120 000
bilance celkem	327 785	483 660	328 565	305 570

Zdroj: Vlastní

Pořízení a provoz vozu VW Polo pomocí operativního leasingu by si vyžádalo výdaje ve výši 483 660 Kč. Pokud by společnost využila variantu financování pomocí úvěru, byly by tyto výdaje 328 565 Kč. V případě finančního leasingu by společnost za 60 měsíců za tento vůz zaplatila 327 785 Kč a 305 570 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.3.12 VW Tiguan

Tab. 14: *Financování vozu VW Tiguan*

položka	finanční leasing vč.DPH	operativní leasing vč.DPH	úvěr	vlastní zdroje
pořizovací cena vozu	512 135	512 135	512 135	512 135
nájezd km	180 000	180 000	180 000	180 000
doba v měs.	60	60	60	60
měsíční splátka	9 179	12 084	9 202	ne
havarijní pojištění	24 550	ano	24 550	24 550
spoluúčast 10%	ano	ano	ano	ano
povinné ručení	10 560	ano	10 560	10 560
silniční daň	8 280	ano	8 280	8 280
rádio	2 700	ano	2 700	2 700
servisní náklady	94 800	ano	94 800	94 800
výměna pneumatik	51 000	ano	51 000	51 000
asistenční služba	ne	ano	ne	ano
dálniční známka	7 500	ano	7 500	7 500
pojištění skel	15 000	ano	15 000	15 000
pojištění sedadel	1 620	ano	1 620	1 620
pojištění právní ochrany	ne	ano	ne	ne
technická prohlídka	1 100	ano	1 100	1 100
poplatek za vedení	20 100	ano	20 100	20 100
splátky celkem za 60 měs.	550 740	725 040	552 120	0
bilance za 60 měs. (splátky+náklady)	787 950	725 040	789 330	749 345
prodejní cena	280 000	0	280 000	280 000
bilance celkem	507 950	725 040	509 330	469 345

Zdroj: Vlastní

Výdaje na pořízení a provoz vozu VW Tiguan za 60 měsíců při financování pomocí operativního leasingu činí 725 040 Kč. V případě využití jiné formy financování jsou tyto výdaje výrazně nižší, konkrétně 509 330 Kč pokud by společnost použila úvěr, 507 950 Kč při financování pomocí finančního leasingu a 469 345 Kč při nákupu z vlastních zdrojů.

3.4 Vyhodnocení výsledků

Společnost v současné době nejčastěji používá k financování používaných vozů full-service operativní leasing. Při výběru leasingové společnosti vychází z aktuální nabídky jednotlivých společností, jsou porovnávány stejné parametry jednotlivých nabídek a vybírána je vždy nejlevnější varianta.

Výhodnost operativního leasingu je ve společnosti velmi aktuálním a diskutovaným tématem. Z výsledků analýzy je patrné, že operativní leasing je z hlediska finanční náročnosti nejméně výhodnou variantou. Zbylé tři formy financování- úvěr, finanční leasing, vlastní zdroje jsou oproti operativnímu leasingu výrazně úspornější. O kolik jsou tyto varianty v dlouhodobém horizontu 5 let výhodnější než operativní leasing, je vyčísleno v následující tabulce.

Tab. 15: Úspora oproti operativnímu leasingu za období 60 měsíců

	Finanční leasing	Úvěr	Vlastní zdroje
FORD Fiesta	115 460	114 560	139 809
FORD Focus	105 730	104 650	134 956
Škoda Fabia Combi	128 035	127 135	150 999
Škoda Octavia	139 285	138 265	168 265
Škoda Rapid	138 255	137 295	165 008
Škoda Roomster	90 415	89 515	113 907
Škoda Superb Combi	219 920	217 880	277 841
Škoda Yeti	111 985	110 845	144 318
VW Golf	151 085	150 005	181 347
VW Passat	103 605	101 265	167 738
VW Polo	155 875	155 095	178 090
VW Tiguan	217 090	215 710	255 695
Průměrná úspora/1 vůz	139 728	138 518	173 164
Průměrná úspora výdajů/100 vozů	13 972 800	13 851 800	17 316 400
Průměrná úspora z hlediska nákladů*)	11 038 512	10 942 922	13 679 956

*)pro zjednodušení DPH počítáno z celkové úspory vzhledem k zanedbatelným částkám nezdanitelných plnění
Zdroj: Vlastní

U všech 12 vozů, které jsou v modelovém vozovém parku, je z hlediska finanční náročnosti nejvýhodnější varianta financování pomocí vlastních zdrojů. Za 5 let by na 1 voze společnost ušetřila v průměru 173 164 Kč. Pokud by vozový park čítal 100 vozů, lze konstatovat, že by změnou financování z operativního leasingu na vlastní zdroje mohlo dojít ke snížení výdajů v průměru o 17 316 400 Kč, respektive 13 679 956 Kč po zohlednění vratky DPH.

V pořadí druhé nejvyšší úspory by společnost dosáhla, pokud by vozový park financovala prostřednictvím finančního leasingu. Tento způsob financování by ušetřil v průměru 139 728 Kč na 1 voze a 13 972 800 Kč v případě vozového parku o velikosti 100 vozů, respektive 11 038 512 Kč po odečtení DPH.

Průměrná úspora na 1 vůz při financování pomocí úvěru je ve srovnání s finančním leasingem pouze o 1020 Kč nižší. Vozový park o velikosti 100 vozů financovaný pomocí úvěru by snížil výdaje oproti operativnímu leasingu o 13 851 800 Kč, respektive 10 942 922 Kč. Nutno konstatovat, že analýza řeší pouze hledisko finanční náročnosti.

Závěr

Cílem diplomové práce bylo provedení analýzy týkající se porovnání forem financování pořízení a provozu dopravních prostředků, a na jejím základě navrhnout optimální způsob financování osobních automobilů ve společnosti SYNER, s.r.o. Analýza zvažovala čtyři základní způsoby akvizice vozů – pořízení z vlastních zdrojů, úvěr, finanční leasing a full-service operativní leasing.

Možnosti nákupu osobních automobilů platbou v plné výši využívají společnosti pouze v případě výrazného přebytku volných finančních prostředků, stávají se okamžitým vlastníkem vozů a mohou tak uplatňovat účetní i daňové odpisy. Společnost pořizující vozidla jednorázově vynaložený náklad daňově odepíše do nákladů prostřednictvím daňových odpisů až v průběhu pěti let. U nakoupených osobních automobilů lze uplatnit nárok na odpočet DPH. Vysoký jednorázový náklad však výrazně zatěžuje tok peněžních prostředků společnosti, na druhou stranu zde ale odpadají náklady v podobě úvěrových či leasingových splátek. Oproti jiným formám financování tedy nedochází k zatížení finančních toků v dalších obdobích. Tato forma financování se vyznačuje jistou mírou rizikovosti, jelikož náklady na provoz vozového parku nelze zcela přesně predikovat.

Následující variantou financování, při které se společnost pořizující vozový park stává vlastníkem vozů, je úvěr. Měsíční splátky úvěru bývají obvykle ve stejné výši. Podnik zná tedy náklady této formy financování dopředu a může optimalizovat své cash flow, které není jednorázově zatíženo. Stejně jako u pořízení z vlastních zdrojů i zde existuje riziko nepředvídatelné výše budoucích nákladů na servis vozidel a v případě zřízení větších vozových parků je také nutné vytvoření systému jejich správy, což si vynutí vytvoření nových pracovních míst. Navíc tento druh financování přináší dodatečné náklady ve formě úroků a poplatků za vyřízení úvěrové smlouvy. Vlastník má nárok vozidla účetně i daňově odepisovat, společnost může také za určitých podmínek uplatnit úroky z úvěru jako daňově uznatelný náklad. Další výhodou pořízení automobilů na úvěr je možnost odpočtu DPH. Poskytování úvěru se z pohledu DPH řadí mezi finanční činnosti, které jsou od DPH osvobozeny, z tohoto důvodu jsou i hrazené úroky osvobozeny od DPH. Financování

pořízení vozového parku pomocí úvěru má vliv na celkovou zadluženost společnosti a hodnocení rizikovosti podniku.

Dříve oblíbená a hojně využívaná forma financování - finanční leasing, je v současné době na ústupu, neboť již nepřináší společnostem takové daňové výhody, jako tomu bylo v minulosti. Při tomto způsobu financování vozového parku zůstává majetek ve vlastnictví pronajímatele a nájemce tedy nemá možnost uplatnit daňové odpisy tohoto majetku do svých daňově uznatelných nákladů. Z pohledu nájemce jsou daňově uznatelným nákladem pouze leasingové splátky. Tyto pravidelné splátky jsou obvykle ve stejné výši a z toho důvodu nedochází k jednorázovému zatížení cash flow společnosti. Podle českých účetních standardů není předmět finančního leasingu vykazován v dlouhodobých aktivech nájemce, tím může dojít ke zlepšení některých finančních ukazatelů.

V dnešní době je stále více populární formou financování full service operativní leasing, který společnosti umožňuje plánování nákladů. Tuto výhodu predikce vynaložených nákladů ostatní formy financování majetku neumožňují, neboť u nich dochází ke vzniku neplánovaných nákladů. V případě financování operativním leasingem nedochází k jednorázovému zatížení peněžních toků společnosti. Při této formě financování vozového parku nemá nájemce možnost uplatnit daňové odpisy tohoto majetku do svých daňově uznatelných nákladů, neboť majetek zůstává ve vlastnictví pronajímatele. Daňově uznatelné měsíční splátky jsou vyšší než u zbylých forem financování z důvodu poskytování komplexních služeb týkajících se správy vozového parku (např. servis, výměna a uskladnění pneumatik, zajištění asistenční služby, náhradního vozidla, zajištění tankovacích karet, evidence spotřeby pohonných hmot). Z důvodu zajišťování komplexní agendy vozového parku pronajímatelem, snižuje tento typ financování administrativní náročnost a šetří společnosti časové a mzdové náklady. Financování pořízení vozového parku prostřednictvím operativního leasingu nemá vliv na zvýšení celkové zadluženosti společnosti.

Na základě provedené analýzy se z pohledu finanční náročnosti jeví pro společnost SYNER, s.r.o. financování z vlastních zdrojů jako nejvýhodnější způsob pořízení osobních automobilů. V praxi by změna financování celého vozového parku z operativního leasingu na vlastní zdroje znamenala jednorázový výdaj v řádu desítek miliónů. Při volbě konkrétního finančního produktu je potřeba brát v úvahu vedle finanční náročnosti také další faktory, mezi které patří například dopady na cash flow společnosti nebo organizační náročnost.

Z hlediska finančního rozhodování je pro společnost důležité dosažení dlouhodobé finanční stability. Nelze tedy pouze na základě výsledků analýzy finanční náročnosti doporučit společnosti SYNER, s.r.o. změnu financování vozového parku z operativního leasingu na pořízení pomocí vlastních zdrojů, ačkoliv by tato volba společnosti, v případě vozového parku o velikosti 100 vozů, teoreticky přinesla snížení nákladů ve výši 13 679 956 Kč za období 60 měsíců. Je nutné mimo jiné zvážit výši vlastních disponibilních prostředků, možnosti jejich uplatnění v rámci působení firmy, jejího rozvoje a tržních příležitostí. V pořadí druhé nejvyšší úspory by společnost dosáhla, pokud by vozový park financovala prostřednictvím finančního leasingu. Tento způsob financování by ušetřil v průměru 11 038 512 Kč za předpokladu stejných podmínek jako při využití vlastních disponibilních zdrojů. Pouze nepatrně nižší úspory by společnost dosáhla využitím financování pomocí účelového úvěru – konkrétně 10 942 922 Kč. Společnost SYNER, s.r.o. se v současné době plně soustředí na core business a její finanční prostředky jsou vázány v developerských projektech, které přináší možnost vyššího zhodnocení. S ohledem na tuto skutečnost, a na zmíněné výhody a nevýhody jednotlivých forem financování, uvedených výše, je vhodné, aby společnost zvážila možnost nahrazení operativního leasingu úvěrem.

Seznam použité literatury

Publikace

BENDA, V. *Leasing: právní, účetní a daňové postupy v praxi: včetně příkladů*. 1. vyd. Praha: Polygon, 2000, 380 s. ISBN 80-727-3001-0.

BOOBYER, Edited by Chris. *Leasing and asset finance: the comprehensive guide for practitioners*. 4th ed. London: Euromoney Books, 2004. ISBN 18-556-4985-3.

ČIŽINSKÁ, R., P. MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010, 204 s. ISBN 978-80-247-3158-2.

HRDÝ, M., M. KRECHOVSKÁ. *Finance podniku*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

OTTISOVÁ I. *Firma s respektem (i s humorem) SYNER 1991-2011*. Liberec: SYNER, s.r.o., 2011, 162 s. ISBN neuvedeno. ISBN neuvedeno.

PULZ, J. *Leasing v teorii a praxi*. Praha: Grada, 1993, 302 s. ISBN 80-716-9021-X.

STROUHAL, J., R. ŽIDLICKÁ a Z. CARDOVÁ. *Účetnictví: velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2014, 488 s. ISBN 978-80-265-0154-1

VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2010, 465 s. ISBN 978-80-86929-71-2.

VALOUCH, P. *Leasing v praxi: praktický průvodce*. 5. aktualizované vyd. Praha: Grada Publishing, 2012, 116 s. ISBN 978-80-247-4081-2.

WAWROSZ, P. *Zdroje financování podnikatelské činnosti*. 1.vyd. Ostrava: Sagit, 336 s. ISBN 80-720-8106-3.

Internetové zdroje

BĚHOUNEK, P. Porovnání pořízení automobilu na úvěr s pořízením na leasing. In: *Účetní kavárna* [online]. 2010 [vid. 2015-02-08]. Dostupné z:

<http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9454v12318-porovnani-porizeni-automobilu-na-uver-s-porizenim-na-leasing-3/>

BERAN, T. Kupní smlouva na auto. In: *Autoweb* [online]. 2014 [vid. 2015-02-04].

Dostupné z:<http://www.autoweb.cz/kupni-smlouva-na-auto/>

BULLA, M. Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky. In: *Účetní kavárna* [online]. 2007 [vid. 2015-01-25]. Dostupné z:

<http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2350v3107-uctova-trida-4-kapitalove-ucty-a-dlouhodobbe-zavazky/>

Co je to silniční daň. In: *Peníze.cz* [online]. 2014 [vid. 2015-03-15]. Dostupné z:

<http://www.penize.cz/80315-co-je-to-silnicni-dan>

ČLFA. *Zpráva o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR - r. 2014* [online]. 2014 [vid. 2015-03-20]. Dostupné z:

<http://www.clfa.cz/index.php?textID=65>

Elektronická databáze článků ProQuest [online]. Dostupné z:

<http://knihovna.tul.cz/cat/Databaze-44.php>

Nejvýznamnější změny u daně z příjmů právnických osob od 1. 1. 2015. In: *Finanční správa* [online]. 2014-12-16 [vid. 2015-01-23]. Dostupné z:

<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2014/nejvyznamnejsi-zmeny-u-pravnickych-osob-od-1-1-2015-5538>

NOVÁK, D., D. NOVÁKOVÁ. Smlouva o úvěru. In: *Účetní kavárna* [online]. 2010 [vid. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2223v2966-smlouva-o-uveru/>

Operativní leasing. In: *Leaseplan* [online]. 2014 [vid. 2015-02-15]. Dostupné z: <http://www.leaseplan.cz/produkty-a-sluzby/operativni-leasing>

Podnikatel a poplatky – koncesionářské poplatky, autorské poplatky. In: *iPodnikatel.cz* [online]. 2014 [vid. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Pravo/podnikatel-a-poplatky-koncesionarske-poplatky-autorske-poplatky.html>

Smlouvy uzavírané podnikateli - rozdíly mezi smluvními typy. In: *BusinessInfo.cz* [online]. 1. 1. 2014 [vid. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/smlouvy-uzavirane-podnikateli-rozdily-mezi-smluvnimi-typy-ppbi-51074.html#!&chapter=3>

Výprosa, výpůjčka, zápůjčka a úvěr. In: *Justice* [online]. [vid. 2015-02-04]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/smluvni-pravo/konkretni-zmeny-ve-zvlastnicasti/vyprosa/>

Právní předpisy

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, v platném znění

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, v platném znění

Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník, v platném znění

Seznam příloh

Příloha A: Silniční daň a její výpočet	I
Příloha B: Koncesionářské poplatky a jejich výpočet.....	II
Příloha C: Výpočet poplatku za vedení	III
Příloha D: Vývoj nebankovního financování podnikatelských subjektů v roce 2014.....	IV

Příloha A : Silniční daň a její výpočet

Silniční daň a její výpočet

Firmy a podnikatelé používající automobil k výdělečné činnosti jsou povinni platit silniční daň. U osobních automobilů závisí její výše na objemu motoru. Automobil s objemem motoru 1500 až 2000 ccm bude stát podnikatele na silniční dani 3000 korun. U automobilů do tří let od první registrace se silniční daň snižuje o 48 procent, v dalších třech letech o 40 procent a v dalších třech letech o 25 procent.¹

Výpočet silniční daně (automobil s objemem motoru do 2000 ccm, 60 měsíců)

$1560 \times 3 = 4680$ Kčprvní 3 roky sleva 48 procent ze 3000 Kč

$1800 \times 2 = 3600$ Kčdalší 2 roky sleva 40 procent ze 3000 Kč

Silniční daň za 60 měsíců činí 8280 Kč.

¹ Co je to silniční daň. In: *Peníze.cz* [online]. 2014 [vid. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80315-co-je-to-silnicni-dan>

Příloha B : Koncesionářské poplatky a jejich výpočet

Koncesionářské poplatky upravuje zákon č. 348/2005 Sb. o poplatcích za rozhlasové a televizní vysílání, ve znění pozdějších předpisů. Právnícká osoba platí rozhlasový nebo televizní poplatek z každého rozhlasového nebo televizního přijímače, který používá k podnikání nebo v souvislosti s ním (tedy i v automobilu). Měsíční výše rozhlasového poplatku činí 45 Kč.¹¹

Výpočet koncesionářských poplatků (automobil s autorádiem, 60 měsíců)

$$45 \times 60 = 2700 \text{ Kč}$$

Za 60 měsíců uhradí společnost na radiových poplatcích za 1 automobil celkem 2700 Kč.

1. ¹¹ Podnikatel a poplatky – koncesionářské poplatky, autorské poplatky. In: *iPodnikatel.cz*[online]. 2014 [vid. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Pravo/podnikatel-a-poplatky-koncesionarske-poplatky-autorske-poplatky.html>

Příloha C : Výpočet poplatku za vedení

Měsíční mzda 25 000 Kč + 34% odvody = 33 500 Kč...náklad na 100 vozů/měsíc

$33\,500 \div 100 = 335$ Kč.....poplatek za vedení 1 vozu/měsíc

$335 \times 60 = 20\,100$ Kč.....poplatek za vedení 1 vozu/60měsíců

Při velikosti vozového parku 100 vozů činí poplatek za vedení 1 automobilu za období 60 měsíců 20 100 Kč.

Příloha D : Vývoj nebankovního financování podnikatelských subjektů v roce 2014

česká leasingová a finanční
a s o c i a c e

Leasing movitých investic (strojů, zařízení a dopravních prostředků)

(výrazné zvýšení související s obnovením růstu investic, zároveň pokračuje přesun financování investic k nebankovním úvěrům)

- souhrn pořizovacích cen (bez DPH) – 42,13 mld. Kč (meziroční *zvýšení* u největších patnácti společností o 17,1 %)
- odhad celého trhu – 43,44 mld. Kč
- celková financovaná částka (vstupní dluh) – 39,35 mld. Kč
- podíl operativního leasingu na celkovém leasingu movitých investic zůstal na úrovni r. 2013 – 43,7 %
- komoditní zaměření – nadále dominoval leasing silničních vozidel:
 - podíl leasingu osobních aut – 31,4 % (30,5 % v r. 2013)
 - podíl nových aut na celkovém leasingu osobních vozů – 91,3 %
 - podíl leasingu nákladních aut 32,6 % (31,4 % v r. 2013)
 - podíl leasingu strojů a zařízení – 23,7 % (24,6 % v r. 2013)
- bylo uzavřeno 44.527 nových smluv o leasingu strojů, zařízení a dopravních prostředků pro podnikatele
 - z toho 16.043 smluv o finančním leasingu
 - 7.062 smluv o operativním leasingu
 - 20.423 smluv o full service leasingu
 - 999 smluv o krátkodobém pronájmu.
- počet nově uzavřených leasingových smluv na financování podnikatelských investic se meziročně zvýšil o 6 %
- do správy vozových parků zajišťované členy ČLFA bylo nově převzato 1.883 vozů

- na konci r. 2014 probíhaly leasingy strojů, zařízení a dopravních prostředků pro podnikatele na základě aktivních 165.415 leasingových smluv uzavřených členskými společnostmi ČLFA
 - z toho 80.420 smluv o finančním leasingu
 - 20.114 smluv o operativním leasingu
 - 64.044 smluv o full service leasingu
 - a 837 smluv o krátkodobém pronájmu

- na konci r. 2014 bylo 6.226 vozů ve správě vozových parků
- pohledávky z uzavřených smluv o leasingu movitých věcí pro podnikatele dosáhly na konci r. 2014 123 mld. Kč^{III}

^{III} ČLFA. *Zpráva o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR - r. 2014* [online]. 2014 [vid. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=65>